

—
Верховний
Суд

ОГЛЯД
судової практики
Касаційного господарського
суду у складі Верховного Суду
щодо вручення за кордоном
документів у господарських
справах

Зміст

1. Загальна інформація щодо правового регулювання порядку вручення за кордоном документів у господарських справах	3
2. Інформація щодо каналів вручення документів у господарських справах, які можуть бути використані в окремих державах	7
2.1. Застереження щодо наведеної в таблиці інформації	7
2.2. Перелік посилань на назви держав у таблиці	9
2.3. Інформація щодо каналів вручення в окремих державах у формі таблиці	11

1. Загальна інформація щодо правового регулювання порядку вручення за кордоном документів у господарських справах

В Україні існує усталена судова практика у господарських справах, яка полягає у тому, що судові документи можуть не направлятися за кордон для вручення у разі якщо 1) іноземна юридична особа має представника на території України, призначеного відповідно до вимог Господарського процесуального кодексу України (далі – Кодексу), 2) має офіційне представництво на території України.¹

Водночас як зазначено в статті 80 Закону України "Про міжнародне приватне право" у разі якщо при розгляді справи з іноземним елементом у суду виникне необхідність у врученні документів або отриманні доказів, у проведенні окремих процесуальних дій за кордоном, суд може направити відповідне доручення компетентному органу іноземної держави в порядку, встановленому процесуальним законом України або міжнародним договором України.

Відповідно до статті 367 Кодексу у разі якщо в процесі розгляду справи господарському суду необхідно вручити документи, отримати докази, провести окремі процесуальні дії на території іншої держави, господарський суд може звернутися з відповідним судовим дорученням до іноземного суду або іншого компетентного органу іноземної держави (далі – іноземний суд) у порядку, встановленому цим Кодексом або міжнародним договором, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України. Судове доручення надсилається у порядку, встановленому цим Кодексом або міжнародним договором, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, а якщо міжнародний договір не укладено – Міністерству юстиції України, яке надсилає доручення Міністерству закордонних справ України для передачі дипломатичними каналами.

Згідно з частиною першою статті 371 Кодексу судове доручення про вручення документів громадянину України, який проживає на території іноземної держави, може бути виконано працівниками дипломатичного представництва чи консульської установи України у відповідній державі. Такі документи особа отримує добровільно. Вручення документа здійснюється під розписку із зазначенням дати вручення, підписується посадовою особою та скріплюється печаткою відповідної закордонної дипломатичної установи України.

19 жовтня 2000 року Україна приєдналася до Конвенції про вручення за кордоном судових та позасудових документів у цивільних або комерційних справах 1965 року (далі – Конвенція, https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_890#Text).

Ця Конвенція є виключною, що означає застосовування саме передбачених в ній каналів передачі, у разі якщо судовий або позасудовий документ 1) має бути переданий для вручення від однієї Договірної Сторони іншій 2) відома адреса особи,

¹ Постанови КГС ВС від 18.01.2022 у справі № 910/5257/21 <https://reyestr.court.gov.ua/Review/102838268>; від 29.04.2022 у справі № 905/830/21 <https://reyestr.court.gov.ua/Review/104164904>

якій потрібно вручити документ, і 3) документ, який потрібно вручити, стосується цивільних або господарських справ. При цьому Конвенція не застосовується, якщо закон передбачає відправлення повідомлення, але не вимагає його вручення (Огляд Конвенції <https://assets.hcch.net/docs/341f46cb-665e-421f-b967-aa1d920c99fd.pdf>).

Основний канал передачі, про який зазначено в частині першій статті 3 Конвенції, полягає в тому, що орган влади чи судовий працівник, компетентний відповідно до права запитуючої Держави, направляють Центральному Органу запитованої Держави прохання згідно з формуляром, що додається до цієї Конвенції, без потреби легалізації або виконання інших аналогічних формальностей.

Разом з цим, **Конвенція зберігає свободу Договірних Сторін використовувати альтернативні канали передачі (стаття 8 – дипломатичні або консульські канали; стаття 10 – а) надсилання документів безпосередньо поштою особам, що перебувають за кордоном, б) безпосереднє спілкування між працівниками судової системи, посадовими особами чи іншими компетентними особами, с) безпосереднє спілкування між зацікавленою стороною та працівниками судової системи, посадовими особами чи іншими компетентними особами).**

Пріоритетність використання того чи іншого каналу передачі Конвенцією не встановлюється. Проте кожна Договірна Сторона може заперечити проти використання передбачених Конвенцією альтернативних каналів.

При цьому, оскільки основний та альтернативний канали є рівнозначними, то суд має обирати відповідний канал вручення документів з урахуванням принципу пропорційності (конкретних обставин справи) і у разі обрання юридично більш складного та тривалого способу вручення має обґрунтувати свій висновок про це.²

В контексті необхідності обрання менш складного способу вручення слід враховувати і те, що вимога про переклад судових документів міститься у статті 5 Конвенції, а отже не поширюється на вручення документів альтернативними каналами передачі. Тож сама Конвенція не вимагає перекладу документів, які направляються альтернативними каналами, зокрема, це стосується і випадків їх надсилання безпосередньо поштою особі відповідно до статті 10 (а) Конвенції. Разом з тим, судова практика свідчить про більш суворі вимоги до перекладу документів, і полягає у тому, що відповідна вимога про переклад може не застосовуватися, якщо у суду є підстави вважати, що нерезидент володіє українською мовою, тобто мовою запитуючого суду. Наприклад, у постанові від 18 січня 2022 у справі № 910/5257/21³ Верховний Суд звернув увагу на те, що до місцевого господарського суду надійшов складений українською мовою та підписаний директором відповідача лист, у якому останній повідомив, що припиняє приймати пошту з України та просив подальші документи направляти за адресою на Кіпрі відповідно до статті 10 Конвенції. Натомість у справі № 910/16503/18

² Постанова КГС ВС від 29.04.2022 у справі № 905/830/21 <https://reyestr.court.gov.ua/Review/104164904>

³ Постанова КГС ВС від 18.01.2022 у справі № 910/5257/21 <https://reyestr.court.gov.ua/Review/102838268>

(постанова від 29 липня 2019)⁴ Верховний Суд дійшов висновку що документи підлягають врученню компанії згідно з вимогами Конвенції англійською мовою, оскільки судами не встановлено, що відповідач-нерезидент або його працівники володіють українською мовою в тій мірі, яка забезпечить можливість правильно та у повному обсязі зрозуміти зміст позовної заяви та ухвали суду.

До того ж з урахуванням обставин справи суд має право обрати один із варіантів – покласти на одну із сторін обов'язок з перекладу судових документів або самостійно залучити перекладача для перекладу судових документів відповідно до вимог Конвенції. При цьому відповідно до статті 125 ГПК України суд може: 1) стягнути витрати на залучення перекладача (здійснення перекладу документів для направлення відповідачеві – нерезиденту) з самого відповідача як забезпечення судових витрат; 2) зобов'язати відповідну сторону внести на депозитний рахунок суду попередньо визначену суму судових витрат. Судова практика склалась таким чином, що витрати на залучення перекладача покладаються зазвичай на позивача як на зацікавлену особу щодо вирішення справи по суті. Разом з тим, після ухвалення рішення у справі, у разі задоволення позову, вартість таких витрат стягується з відповідача в порядку ГПК України.⁵

Конвенція також не забороняє двом чи більше Договірним Державам домовлятися про встановлення з метою вручення судових документів інших шляхів передачі, ніж ті, які передбачені в Конвенції, і, зокрема, не забороняє безпосередніх зносин між їх відповідними органами.

Визначені у таких договорах Договірних Держав канали передачі будуть виключними або альтернативними відносно каналів передбачених у Конвенції, а заперечення до статей 8 або 10, наприклад, проти використання поштових каналів, буде недійсним щодо іншої держави-учасниці, з якою держава, яка заявила про заперечення проти використання поштових каналів, уклала додаткову або спеціальну угоду, що прямо допускає передачу документів поштою (Практичне керівництво із застосування Конвенції https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/998_a890).

Крім того, **у разі якщо у відносинах України з іноземною державою діють одночасно і двосторонній, і багатосторонній міжнародні договори (один чи декілька) і в жодному з них не встановлено пріоритету застосування одного з них щодо тих самих питань, під час вручення документів суд може керуватися процедурою вручення, передбаченою у будь-якому із цих договорів.**⁶

Важливо те, що відсутність формального повідомлення відповідачів-нерезидентів створює ризики подальшого скасування рішення або може стати підставою для відмови у визнанні та примусовому виконанні таких рішень за кордоном.

⁴ Постанова КГС ВС від 29.07.2019 у справі № 910/16503/18 <https://reyestr.court.gov.ua/Review/83326880>

⁵ Постанова КГС ВС від 15.05.2023 у справі № 914/86/22 <https://reyestr.court.gov.ua/Review/110997915>

⁶ Постанови КГС ВС від 29.04.2022 у справі № 905/830/21 <https://reyestr.court.gov.ua/Review/104164904>; від 15.05.2023 у справі № 914/86/22 <https://reyestr.court.gov.ua/Review/110997915>

Як зазначається у згаданому вище Практичному керівництві принцип, згідно з яким суд вирішує питання, чи мають направлятися документи для вручення за кордоном відповідно до свого власного законодавства, був широко сприйнятий, незважаючи на розуміння небезпеки, пов'язаної з дозволом вручати всередині країни документів особі, яка не була в явній формі призначена агентом для отримання судових документів.

Водночас таке вручення може не відповідати цілям Конвенції, які полягають в тому, щоб забезпечити своєчасне повідомлення про судовий розгляд ту особу, якій мають бути вручені відповідні документи.

Кожен суд може здійснювати процесуальні дії виключно на території своєї держави, що впливає із принципу державного суверенітету. Повноваження суду не поширюються на територію іноземної держави. Відтак, якщо суд направляє судові документи без дотримання спеціального порядку вручення документів, передбаченого міжнародним договором, такі документи не розглядаються як судові повідомлення, повістка, рішення тощо, а мають статус звичайної кореспонденції приватної особи. Шляхом підписання міжнародного договору держава надає дозвіл іноземним судам офіційно вручати судові документи на своїй території. **Якщо документ вручений не у порядку, визначеному міжнародним договором, то сторона, яка отримала такий документ, завжди може стверджувати, що вона не була повідомлена належним чином про судовий розгляд, не отримала ухвалу чи рішення суду.** Вручення судового документу іноземній фізичній чи юридичній особі поза спеціальним порядком, встановленим міжнародним договором, може розглядатися як неповага суду до суверенітету іноземної держави.

Таким чином, **якщо суд, керуючись національним законодавством, певними міркуваннями та доводами, не дотримається встановленого Конвенцією формального порядку повідомлення всіх відповідачів, це може призвести до неможливості визнання та примусового виконання рішення суду за кордоном (у країні місцезнаходження відповідача чи його майна).**⁷

У наведеній нижче таблиці відображено актуальну інформацію про ратифікацію/ приєднання державами до Конвенції, висловлення заперечень щодо передбачених нею каналів передачі, а також про наявність укладених між Україною та іншими державами двосторонніх договорів про правову допомогу у цивільних чи комерційних (господарських) справах. Також у таблиці викладено стислі висновки щодо каналів вручення документів у господарських справах на території кожної із держав без урахування обставин певної судової справи.

⁷ Постанови КГС ВС від 29.04.2022 у справі № 905/830/21 <https://reyestr.court.gov.ua/Review/104164904>; від 15.05.2023 у справі № 914/86/22 <https://reyestr.court.gov.ua/Review/110997915>

2. Інформація щодо каналів вручення документів у господарських справах, які можуть бути використані в окремих державах

2.1. Застереження щодо наведеної в таблиці інформації

Застереження:

1. Зазначена в таблиці інформація має суто допоміжний та довідковий характер. Для повного розуміння порядку вручення документів у господарських справах на території певної держави необхідно ознайомитися з повним текстом Конвенції та змістом всіх застережень, висловлених Договірною Державою, а у разі наявності також із повним текстом іншого міжнародного договору про правову допомогу, укладеного між Україною та відповідною державою.

2. Назви Договірних Держав Конвенції зазначено в порядку, розміщеному на офіційному сайті, тобто відповідно до їх назв англійською мовою. Назви держав, які не є Договірними Сторонами Конвенції, зазначено в алфавітному порядку, відповідно до їх назв українською мовою.

3. У таблиці відображені заперечення, які стосуються застосування статей 8, 10 Конвенції, тобто заперечення щодо каналів вручення. З іншими застереженнями Договірних Держав щодо застосування Конвенції можна ознайомитися за посиланнями <https://www.hcch.net/en/publications-and-studies/details4/?pid=4074>. Крім того, за вказаним посиланням можна знайти практичну інформацію про вимоги деяких Договірних Держав щодо оформлення документів, а також щодо надсилання цих документів (там, де зазначено See Practical information chart).

4. З переліком укладених Україною двосторонніх міжнародних договорів у сфері міжнародно-правового співробітництва можна ознайомитись за посиланням <https://minjust.gov.ua/m/4906>.

5. При оформленні та направленні документів слід керуватись Інструкцією про порядок виконання міжнародних договорів з питань надання правової допомоги в цивільних справах щодо вручення документів, отримання доказів та визнання і виконання судових рішень, затвердженою Наказом Міністерства юстиції України від 27 червня 2008 року № 1092/5/54 (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0573-08#Text>), відповідно до якої суд України направляє доручення через міжрегіональне управління до Міністерства юстиції України, якщо інше не передбачено міжнародним договором України.

6. Окремо звертаємо увагу на те, що в таблиці не відображено інформацію щодо Конвенції про правову допомогу і правові відносини у цивільних, сімейних та кримінальних справах 1993 року (https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/997_009#Text) та Протоколу до неї від 22 січня 1993 року (https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/997_018#Text). Дію цієї Конвенції у відносинах з російською федерацією та республікою білорусь зупинено з 27.12.2022. У відносинах з Азербайджаном, Вірменією, Грузією, Казахстаном, Киргизстаном, Молдовою,

Таджикистаном, Туркменістаном і Узбекистаном Мінська конвенція продовжує діяти до дати виходу України з неї. З 19.05 2024 Конвенція буде вважатися припиненою для України у відносинах з усіма її сторонами (<https://www.sumyjust.gov.ua/novini/provyhid-z-konvencziyi/>).

2.2. Перелік посилань на назви держав у таблиці

1. Албанія
2. Андорра
3. Антигуа і Барбуда
4. Аргентина
5. Вірменія
6. Австралія
7. Австрія
8. Багами
9. Барбадос
10. Білорусь
11. Бельгія
12. Беліз
13. Боснія і Герцеговина
14. Ботсвана
15. Бразилія
16. Болгарія
17. Канада
18. Китайська народна республіка
- Китай (Гонконг)
- Китай (Макао)
19. Колумбія
20. Коста-Ріка
21. Хорватія
22. Кіпр
23. Чеська Республіка
24. Данія
25. Єгипет
26. Естонія
27. Фінляндія
28. Франція
29. Федеративна Республіка Німеччина
30. Греція
31. Угорщина
32. Ісландія
33. Індія
34. Ірландія
35. Ізраїль
36. Італія
37. Японія
38. Казахстан
39. Республіка Корея (Південна Корея)
40. Кувейт
41. Латвія
42. Литва
43. Люксембург
44. Малаві
45. Мальта
46. Маршаллові острови
47. Мексика
48. Монако
49. Чорногорія
50. Марокко
51. Нідерланди
52. Нікарагуа
53. Норвегія
54. Пакистан
55. Польща
56. Португалія
57. Республіка Молдова
58. Румунія
59. Російська Федерація
60. Сент-Вінсент і Гренадіни
61. Сан-Марино
62. Сербія
63. Сейшельські острови
64. Словаччина
65. Словенія
66. Іспанія
67. Шрі-Ланка
68. Швеція
69. Швейцарія
70. Колишня Югославська Республіка
Македонія (Північна Македонія)
71. Туніс
72. Туреччина
73. Україна

74. Об'єднане Королівство (Велика Британія)
75. Сполучені Штати Америки
76. Венесуела
77. В'єтнам
78. Грузія
79. Іран
80. Корейська Народно-Демократична Республіка (Північна Корея)
81. Лівія
82. Монголія
83. Об'єднані Арабські Емірати
84. Сирія

85. Узбекистан

2.3. Інформація щодо каналів вручення в окремих державах у формі таблиці

№	Назва держави	Наявність та зміст заперечень до передбачених Конвенцією способів вручення (статті 8, 10)	Стислий висновок щодо каналів вручення, з огляду на зроблені країнами заперечення стосовно використання відповідних каналів, або положення двостороннього договору, тобто без урахування фактичних обставин конкретної судової справи.
		Наявність іншого міжнародного договору, основний зміст його положень про вручення	Окремі приклади судової практики КГС ВС щодо вручення документів за кордоном
I. Договірні Держави Конвенції			
1.	Албанія	немає заперечень	Може бути використано будь-який з передбачених Конвенцією каналів вручення, у тому числі допускається надсилання безпосередньо поштою особі.
2.	Андорра	немає заперечень	Може бути використано будь-який з передбачених Конвенцією каналів вручення, у тому числі допускається надсилання безпосередньо поштою особі.
3.	Антигуа і Барбуда	немає заперечень додаткова інформація "...З посиланням на положення пунктів (b) і (c) статті 10 Конвенції, документи, надіслані для вручення офіційними каналами, будуть прийматися на території, переліченій у Додатку, призначеним органом і лише від судових, консульські або дипломатичні посадові особи інших Договірних держав." Розширення на Сент-Крістофер і Невіс було зроблено з	Може бути використано будь-який з передбачених Конвенцією каналів вручення, у тому числі допускається надсилання безпосередньо поштою. Щодо використання каналів, передбачених пунктами (b) і (c) статті 10 Конвенції, слід звертати увагу на додаткову інформацію.

		аналогічною наведеній вище заявою. Водночас Сент-Кітс і Невіс (колишній Сент-Крістофер і Невіс) отримав свою незалежність 19 вересня 1983 року. Він не заявив, що вважає себе зобов'язаним Конвенцією. "	
4.	Аргентина	заперечення Застереження щодо статті 10: "Аргентинська Республіка виступає проти використання методів передачі відповідно до статті 10"	Може бути використано будь-який з передбачених Конвенцією каналів вручення, крім тих, що зазначені в статті 10 Конвенції. Тож надсилання безпосередньо поштою особі не допускається.
5.	Вірменія	немає заперечень	Може бути використано будь-який з передбачених Конвенцією каналів вручення, у тому числі допускається надсилання безпосередньо поштою особі. До 19.05.2024 у відносинах з Україною також діє Мінська конвенція
6.	Австралія	кваліфіковані (уточнені) заперечення "(...) Австралія не заперечує проти вручення судових документів громадянину, який не є громадянином Держави походження цих документів. Австралія не заперечує проти обслуговування поштовими каналами, якщо це дозволено в юрисдикції, в якій повинен відбуватися процес. Документи, що пересилаються поштовими каналами, повинні надсилатися рекомендованою поштою, щоб забезпечити підтвердження отримання".	Може бути використано будь-який з передбачених Конвенцією каналів вручення, у тому числі допускається надсилання безпосередньо поштою особі з урахуванням кваліфікованих (уточнених) заперечень, зокрема, щодо надсилання рекомендованою поштою.

7.	Австрія	<p>заперечення</p> <p>Застереження щодо статей 8, 10: "Австрія заперечує проти вручення документів, які здійснюються безпосередньо через іноземних дипломатичних або консульських агентів на її території, як це пропонується в пункті 1 статті 8, за винятком випадків, коли документ має бути вручений громадянину держави, з якої походять документи".</p> <p>"Австрія заперечує проти способів вручення документів, викладених у статті 10, на своїй території".</p>	<p>Вручення документів здійснюється через центральний орган запитуваної сторони.</p> <p>Використання каналів вручення, зазначених в статті 10 Конвенції (у тому числі надсилання безпосередньо поштою особі) не допускається.</p> <p>Використання дипломатичних або консульських каналів допускається з урахуванням висловленого заперечення.</p>
8.	Багами	немає заперечень	Може бути використано будь-який з передбачених Конвенцією каналів вручення, у тому числі допускається надсилання безпосередньо поштою особі.
9.	Барбадос	немає заперечень	Може бути використано будь-який з передбачених Конвенцією каналів вручення, у тому числі допускається надсилання безпосередньо поштою особі.
10.	Білорусь	немає заперечень	<p>Може бути використано будь-який з передбачених Конвенцією каналів вручення, у тому числі допускається надсилання безпосередньо поштою особі.</p> <p>Адресований міжрегіональним управлінням лист МініОсту України від 21.03.2022 № 25814/12.1.1/32-22 "Щодо забезпечення виконання міжнародних договорів України у період воєнного стану", у якому зазначено: "просимо не здійснювати будь-яке листування, що стосується співробітництва з</p>

			<p>установами юстиції росії і білорусі на підставі міжнародних договорів України з питань міжнародно-правових відносин та правового співробітництва у цивільних і кримінальних справах, та у галузі міжнародного приватного права, крім випадків передачі судам чи громадянам на території України документів, одержаних за результатами виконання запитів, доручень і клопотань"</p> <p>Повідомлення АТ "Укрпошта" від 25.02.2022 про те, що нею припинено поштове співробітництво з Поштою Росії та Білорусі https://www.ukrposhta.ua/ua/news/57561-ukrposhta-chastkovo-vidnovlju-robotu-viddilen-de-ce-bezpechno-dlja-klintiv-i-pracivnikiv</p>
11.	Бельгія	заперечення "... Уряд Бельгії виступає проти використання на території Бельгії варіанту, передбаченого в першому абзаці статті 8. ..."	<p>Може бути використано будь-який з передбачених Конвенцією каналів вручення, у тому числі допускається надсилання безпосередньо поштою особі. Використання дипломатичних або консульських каналів допускається з урахуванням висловленого заперечення.</p>
12.	Беліз	немає заперечень	<p>Може бути використано будь-який з передбачених Конвенцією каналів вручення, у тому числі допускається надсилання безпосередньо поштою особі.</p> <p>Ухвала КГС ВС від 15.08.2018 у справі № 910/12169/16 https://reyestr.court.gov.ua/Review/75921824.</p>

			<p>У цьому разі суд ухвалив звернутись з дорученням до МінЮсту України для вручення ухвали через дипломатичні канали. В ухвалі, зокрема, зазначено, що на офіційному веб-сайті Гаазької конференції з міжнародного приватного права відсутні дані про визначення Белізом центрального органу, обов'язком якого є отримання прохань про вручення документів, що виходять від інших договірних держав, і здійснення процесуальних дій відповідно до положень статей 3 – 6 Конвенції, і між Україною та Белізом не укладено окремої угоди про надання правової допомоги у цивільних (комерційних) справах. При цьому доручення про вручення складалось до Верховного Суду Белізу.</p>
13.	Боснія і Герцеговина	немає заперечень	<p>Може бути використано будь-який з передбачених Конвенцією каналів вручення, у тому числі допускається надсилання безпосередньо поштою особі.</p>
14.	Ботсвана	<p>заперечення "... Оголошується, що уряд Ботсвани заперечує проти методу вручення, зазначеного в підпунктах (b) і (c) статті 10."</p>	<p>Може бути використано будь-який з передбачених Конвенцією каналів вручення, крім тих, що зазначені в підпунктах (b) і (c) статті 10 Конвенції. Тож надсилання безпосередньо поштою особі допускається.</p>
15.	Бразилія	<p>заперечення Застереження щодо статей 8,10: "Бразилія виступає проти використання методів передачі судових і позасудових документів, передбачених статтею 8 Конвенції."</p>	<p>Вручення документів здійснюється через центральний орган запитованої сторони.</p> <p>У випадку необхідності вручення документів громадянам України на території Бразилії можуть</p>

	<p>"Бразилія виступає проти методів передачі судових та позасудових документів, передбачених статтею 10 Конвенції".</p> <p>Договір між Україною та Федеративною Республікою Бразилія про взаємну правову допомогу та правові відносини у цивільних справах (2018) https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/076_001-18#Text</p> <p>Запити про правову допомогу надсилаються через Центральні органи Сторін. В Україні Центральним органом є Міністерство юстиції. У Федеративній Республіці Бразилія Центральним органом є Міністерство юстиції. Будь-які зміни у призначенні Центрального органу однією Стороною негайно повідомляються через дипломатичні канали іншій Стороні. Для цілей цього Договору Центральні органи зносяться між собою безпосередньо. Запит про допомогу складається письмово. У термінових випадках Центральний орган запитованої Сторони може прийняти запит в іншій формі, включаючи запити, подані електронними засобами зв'язку. У будь-якому такому винятковому випадку запит підтверджується наданням підписаного письмового примірника запиту якнайшвидше після цього, якщо тільки Центральний орган запитованої</p>	<p>використовуватись дипломатичні або консульські канали. Також слід звернути увагу на встановлений двостороннім договором строк.</p>
--	--	---

	<p>Сторони не погодяться на інше (стаття 4).</p> <p>Запит про вручення викликів до суду має бути переданий запитуваній Стороні принаймні за сто вісімдесят (180) днів до дата засідання. Запит про правову допомогу та супровідні документи до нього мають бути підписані посадовою особою запитуючого органу із зазначенням місця і дати. Якщо документи, отримані запитуваним органом, не підготовлені відповідно до попередніх пунктів цієї статті, запитувана Сторона просить запитуючу Сторону надати необхідну інформацію чи документи або негайно повертає пакет документів запитуючій Стороні для дооформлення (стаття 7).</p> <p>Запитувана Сторона вручає документи відповідно до свого чинного законодавства, якщо документи складені мовою запитуваної Сторони або супроводжені перекладом на неї. Якщо документ не може бути вручено за адресою, зазначеною у запиті про вручення, запитувана Сторона вживає необхідних заходів для встановлення правильної адреси. Якщо правильну адресу встановити неможливо, запитувана Сторона інформує про це запитуючу Сторону та повертає їй документи. Вручення документів підтверджується відповідно до</p>	
--	---	--

		<p>правил, що діють на території запитуваної Сторони. Вручення підтверджується підписом особи, якій вручено документи. У підтвердженні повинні бути зазначені дата і місце вручення, а також ім'я особи, якій вручено документ (стаття 11).</p>	
16.	Болгарія	<p>заперечення Декларація щодо статей 8, 10: "Республіка Болгарія заявляє, що на території Болгарії іноземні дипломатичні та консульські агенти можуть вручати судові та позасудові документи лише громадянам держави, яку вони представляють." "Республіка Болгарія заперечує проти використання каналів передачі для обслуговування, зазначених у статті 10 Конвенції".</p> <p>Договір між Україною та Республікою Болгарія про правову допомогу в цивільних справах (2004) https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/100_056#Text З питань надання правової допомоги відповідно до цього Договору органи юстиції Договірних Сторін здійснюють зносини через свої центральні органи (частина друга статті 3). У проханні про вручення документів наводиться адреса отримувача та вид документів, які підлягають врученню.(...) Прохання про надання правової допомоги повинно бути підписано відповідною посадовою особою і завірено</p>	<p>Вручення документів здійснюється через центральний орган запитуваної сторони.</p> <p>У випадку необхідності вручення документів громадянам України на території Болгарії можуть використовуватись дипломатичні або консульські канали.</p>

		<p>офіційною печаткою запитуючого органу юстиції (частини друга, третя статті 10).</p> <p>Орган юстиції запитуваної Договірної Сторони вручає документи відповідно до свого внутрішнього законодавства та положень цього Договору. Орган юстиції запитуваної Договірної Сторони вручає також документи, які складені без дотримання вимог статті 4 цього Договору, за умови якщо адресат погоджується їх прийняти (стаття 12).</p> <p>Положення цього Договору не обмежують права Договірних Сторін вручати також через свої дипломатичні представництва або консульські установи судові та інші документи власним громадянам за умови, що не будуть застосовані примусові заходи (стаття 14).</p>	
17.	Канада	немає заперечень	<p>Може бути використано будь-який з передбачених Конвенцією каналів вручення, у тому числі допускається надсилання безпосередньо поштою особі.</p> <p>Ухвала КГС ВС від 06.12.2021 у справі № 910/7281/20 https://reyestr.court.gov.ua/Review/101673495.</p> <p>У цій справі суд ухвалив направити документи нерезидентам безпосередньо поштою.</p>

<p>18.</p>	<p>Китайська народна республіка</p>	<p>заперечення "... оголосити згідно з другим абзацом статті 8, що засоби вручення, передбачені в першому абзаці цієї статті, можуть використовуватися на території Китайської Народної Республіки лише тоді, коли документ має бути вручений громадянину держави в звідки походять документи." "...протидіяти врученню документів на території Китайської Народної Республіки методами, передбаченими статтею 10 Конвенції"</p> <p>Договір між Україною і Китайською Народною Республікою про правову допомогу у цивільних та кримінальних справах (1992) https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/156_014#Text При зверненні з проханнями про надання правової допомоги з цивільних і кримінальних справ суди та інші компетентні установи Договірних Сторін зносяться між собою через свої центральні установи, якщо цим Договором не встановлено інше. До центральних установ, згаданих в п.1 цієї статті, відносяться: з боку України – Міністерство юстиції України, Верховний Суд України і Генеральна прокуратура України; з боку Китайської Народної Республіки – Міністерство юстиції КНР, Верховний Суд КНР і Верховна Народна прокуратура</p>	<p>Вручення документів здійснюється через центральний орган запитованої сторони.</p> <p>У випадку необхідності вручення документів громадянам України на території КНР можуть використовуватись дипломатичні або консульські канали.</p> <p>Ухвала КГС ВС від 28.03.2018 у справі № 922/981/17 https://reyestr.court.gov.ua/Review/73032952.</p> <p>Відповідно до цієї ухвали документи мали бути направлені до компетентних органів за місцем знаходження відповідача-нерезидента для їх вручення у порядку, встановленому Конвенцією.</p>
------------	-------------------------------------	---	---

		<p>КНР (стаття 2).</p> <p>За дорученням компетентних органів дипломатичні представництва або консульські установи однієї з Договірних Сторін, акредитовані при другій Стороні, можуть вручати судові і позасудові документи власним громадянам, опитувати їх. Ці дії, однак, не можуть містити заходів примусового характеру і суперечить законодавству країни перебування (стаття 8).</p>	
Китай (Гонконг)	<p>заперечення</p> <p>"Відповідно до пункту 2 статті 8 Конвенції вона заявляє, що засоби вручення, зазначені в пункті 1 цієї статті, можуть використовуватися в межах спеціального адміністративного району Гонконг лише тоді, коли документ має бути вручено громадянину держави, з якої походить документ."</p> <p>додаткова інформація</p> <p>"З посиланням на положення пунктів (b) і (c) статті 10 Конвенції документи, надіслані для вручення офіційними каналами, будуть прийматися в Гонконзі лише центральним або додатковим органом і лише від судових, консульських або дипломатичних посадових осіб інших Договірних держав."</p>	<p>Може бути використано будь-який з передбачених Конвенцією каналів вручення, у тому числі допускається надсилання безпосередньо поштою особі. Використання дипломатичних або консульських каналів допускається з урахуванням висловленого заперечення. Використання каналів, передбачених пунктах (b) і (c) статті 10 Конвенції, можливе з урахуванням додаткової інформації.</p>	
Китай (Макао)	<p>заперечення</p> <p>"Згідно з другим абзацом статті 8 Конвенції, він проголошує, що засоби вручення, передбачені в першому абзаці цієї статті, можуть використовуватися в</p>	<p>Може бути використано будь-який з передбачених Конвенцією каналів вручення, у тому числі допускається надсилання безпосередньо поштою особі. Використання дипломатичних та</p>	

		межах спеціального адміністративного району Макао лише тоді, коли документ має бути вручений громадянину країни, з якої походить документ."	консульських каналів допускається з урахуванням висловлених заперечень.
19.	Колумбія	немає заперечень	Може бути використано будь-який з передбачених Конвенцією каналів вручення, у тому числі допускається надсилання безпосередньо поштою особі..
20.	Коста-Ріка	немає заперечень	Може бути використано будь-який з передбачених Конвенцією каналів вручення, у тому числі допускається надсилання безпосередньо поштою особі.
21.	Хорватія	заперечення Заява відповідно до статті 8 Конвенції: "Республіка Хорватія заявляє, що виступає проти прямого вручення судових документів особам, які перебувають на її території, через іноземних дипломатичних або консульських агентів, за винятком випадків, коли документ має бути вручений громадянину держави, з якої походить документ." Заява відповідно до статті 10 Конвенції: "Республіка Хорватія заявляє, що вона виступає проти режиму обслуговування, зазначеного у статті 10 Конвенції".	Вручення документів здійснюється через центральний орган запитуваної сторони. Використання дипломатичних або консульських каналів допускається з урахуванням висловленого заперечення. Використання каналів вручення, зазначених в статті 10 Конвенції (у тому числі надсилання безпосередньо поштою особі) не допускається. Ухвала КГС ВС від 30.01.2023 у справі № 914/2143/21 https://reyestr.court.gov.ua/Review/108653193. У цій справі суд направив документи до МінЮсту Хорватії.
22.	Кіпр	немає заперечень У ноті від 5 січня 1984 року Уряд Кіпру зокрема зробив заяву про відсутність заперечень: "(...)	Може бути використано будь-який з передбачених Конвенцією каналів вручення, у тому числі допускається надсилання безпосередньо поштою особі

		<p>(d) статті 8 та 10 Немає заперечень до методів передачі документів, передбачених цими статтями..."</p> <p>Угода між Україною та Республікою Кіпр про правову допомогу в цивільних справах (2004) https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/196_008#Text</p> <p>Положення цієї Угоди застосовуються до юридичних осіб, які мають своє місцезнаходження а території будь-якої з Договірних Сторін і які були створені відповідно до її законодавства (частина третя статті 1).</p> <p>Договірні Сторони призначають Центральні органи з метою надання правової допомоги одна одній згідно з цією Угодою. Центральним органом з боку України є Міністерство юстиції України, а з боку Республіки Кіпр - Міністерство юстиції і громадського порядку Республіки Кіпр. З метою виконання цієї Угоди компетентні органи Договірних Сторін зносяться через свої Центральні органи (стаття 2).</p>	<p>Ухвала КГС ВС 1) від 23.07.2020 у справі № 910/28827/15 https://reyestr.court.gov.ua/Review/90566050;</p> <p>2) від 28.08.2023 у справі № 922/3339/20 https://reyestr.court.gov.ua/Review/113063845.</p> <p>Постанови КГС ВС: 1) від 29.04.2022 у справі № 905/830/21 https://reyestr.court.gov.ua/Review/104164904;</p> <p>2) від 21.12.2022 у справі № 905/947/21 https://reyestr.court.gov.ua/Review/108581470;</p> <p>3) від 24.05.2022 у справі № 905/1059/21 https://reyestr.court.gov.ua/Review/104603034;</p> <p>4) від 23.05.2022 у справі № 905/1060/21 https://reyestr.court.gov.ua/Review/104516511.</p> <p>У всіх наведених прикладах суд дійшов висновку про можливість надсилання документів нерезидентам безпосередньо поштою.</p>
23.	Чеська Республіка	<p>заперечення 28.01.1993</p> <p>Чеська Республіка підтримує декларації, зроблені Чехословаччиною.</p> <p>Текст заяв, зроблених колишньою Чехословаччиною: " ... відповідно до статті 8 Конвенції, на території</p>	<p>Вручення документів здійснюється через центральний орган запитованої сторони.</p> <p>У випадку необхідності вручення документів громадянам України на території Чехії можуть використовуватись дипломатичні або консульські канали.</p>

		<p>Соціалістичної Республіки Чехословаччина судові документи не можуть вручатися безпосередньо через дипломатичних або консульських представників іншої Договірної Держави, за винятком випадків, коли документ має бути вручений громадянину Держави, в якій перебуває документи походять..." "...відповідно до статті 10 Конвенції, на території Соціалістичної Республіки Чехословаччина судові документи не можуть передаватися іншою Договірною Державою поштовими каналами, а також через судових службовців, посадових осіб чи інших компетентних осіб..."</p> <p>Договір між Україною та Чеською Республікою про правову допомогу в цивільних справах (2001) https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/203_018#Text Органи юстиції Договірних Сторін взаємно надаватимуть правову допомогу в цивільних справах відповідно до умов цього договору. З питань надання правової допомоги відповідно до цього Договору органи юстиції Договірних Сторін здійснюють зносини через свої центральні органи. Центральні органи можуть домовитися стосовно того, що органи юстиції Договірних Сторін зноситимуться між собою безпосередньо (стаття 3).</p>	<p>Ухвала КГС ВС від 20.03.2023 у справі № 926/4215/21 https://reyestr.court.gov.ua/Review/109673290 У цьому разі суд ухвалив звернутись через МініОст України з судовим дорученням до повноважного органу юстиції Чеської Республіки про вручення відповідачу-нерезиденту ухвали суду в порядку, визначеному Договором між Україною та Чеською Республікою про правову допомогу в цивільних справах.</p>
--	--	---	---

		<p>Орган юстиції запитуваної Договірної Сторони вручає документи відповідно до законодавства своєї держави та статті 4 цього Договору, якщо документ, який вручається, складений мовою запитуваної Договірної Сторони або до нього доданий офіційний переклад. В іншому випадку орган юстиції запитуваної Договірної Сторони вручає документ адресатові лише тоді, коли він погодиться добровільно його прийняти (стаття 12).</p> <p>Договірні Сторони можуть вручати судові та інші документи власним громадянам і допитувати їх також через свої дипломатичні представництва або консульські установи при умові, що не будуть застосовані примусові заходи (стаття 14).</p>	
24.	Данія	<p>немає заперечень проте "Що стосується статті 10 (а), Данія не заявила, що вона заперечує проти цього способу передачі. Однак це не означає, що такий спосіб є дійсним для надання послуги в Данії. Датські суди ще не мали можливості прийняти рішення щодо цього питання" (див. відповідь 11 уряду Данії на анкету Конвенції про службу 2003 року)</p>	<p>Може бути використано будь-який з передбачених Конвенцією каналів вручення, у тому числі допускається надсилання безпосередньо поштою особі, проте з урахуванням наведеної відповіді уряду Данії 2003 року вручення документів доречніше здійснювати через центральний орган запитуваної сторони.</p>
25.	Єгипет	<p>заперечення "Уряд Об'єднаної Арабської Республіки виступає проти використання методів передачі за кордон судових та</p>	<p>Вручення документів здійснюється через центральний орган запитуваної сторони. Використання каналів вручення, зазначених в статті 10 Конвенції (у</p>

		<p>позасудових документів відповідно до статей 8 та 10 Конвенції"</p>	<p>тому числі надсилання безпосередньо поштою особі) не допускається. Використання дипломатичних або консульських каналів допускається з урахуванням висловленого заперечення.</p>
26.	Естонія	<p>заперечення "... Естонська Республіка виступає проти способу пересилання, зазначеного в пункті с статті 10 ..."</p> <p>Договір між Україною та Естонською Республікою про правову допомогу та правові відносини у цивільних та кримінальних справах (1995) https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/233_659#Text При здійсненні правової допомоги установи Договірних Сторін зносяться одна з одною через Міністерство юстиції та Генеральну Прокуратуру України і Міністерство юстиції та Державну Прокуратуру Естонської Республіки, якщо даним Договором не передбачено інше (стаття 4). Запитувана установа здійснює вручення документів відповідно до правил, які діють в її державі, якщо документи, що підлягають врученню, складені на її мові або забезпечені завіреним перекладом, у тих випадках, коли документи складені не на мові запитуваної Договірної Сторони або не забезпечені перекладом, вони вручаються одержувачу, якщо він згоден добровільно їх</p>	<p>Вручення документів здійснюється через центральний орган запитуваної сторони.</p> <p>У випадку необхідності вручення документів громадянам України на території Естонії можуть використовуватись дипломатичні або консульські канали.</p>

		<p>прийняти. У проханні про вручення повинні бути вказані точна адреса одержувача та найменування документу, який підлягає врученню. Якщо вказана у проханні про вручення адреса виявилась неповною або неточною, запитувана установа згідно зі своїм законодавством вживає заходи для установлення точної адреси (стаття 9).</p> <p>Договірні Сторони мають право вручати документи та допитувати власних громадян через свої дипломатичні представництва або консульські установи. При цьому не можуть застосовуватися заходи примусового характеру (стаття 11).</p>	
27.	Фінляндія	<p>додаткова інформація</p> <p>"Органи влади Фінляндії не зобов'язані сприяти врученню документів, переданих будь-яким із способів, зазначених у підпунктах (b) і (c) ст. 10 Конвенції."</p>	<p>Може бути використано будь-який з передбачених Конвенцією каналів вручення, у тому числі допускається надсилання безпосередньо поштою особі.</p> <p>Проте щодо каналів, зазначених в підпунктах (b) і (c) статті 10 Конвенції, слід враховувати додаткову інформацію.</p>
28.	Франція	<p>заперечення</p> <p>"Уряд Французької Республіки заявляє, що він виступає проти, як передбачено статтею 8, прямого вручення через дипломатичних і консульських представників Договірних Держав документів, призначених особам, які не є громадянами цих Держав."</p>	<p>Може бути використано будь-який з передбачених Конвенцією каналів вручення, у тому числі допускається надсилання безпосередньо поштою особі.</p> <p>Використання дипломатичних та консульських каналів допускається з урахуванням висловлених заперечень.</p>

29.	Федеративна Республіка Німеччина	<p>заперечення "Відповідно до пункту 2 (а) статті 21 Конвенції уряд Федеративної Республіки Німеччина заперечує проти використання методів передачі відповідно до статей 8 і 10. Вручення через дипломатичних або консульських представників (стаття 8 Конвенції)), допустимо, лише якщо документ має бути вручено громадянину держави, яка надсилає документ. Вручення відповідно до статті 10 Конвенції не здійснюється".</p>	<p>Вручення документів здійснюється через центральний орган запитуваної сторони. Використання каналів вручення, зазначених в статті 10 Конвенції (у тому числі надсилання безпосередньо поштою особі) не допускається. Використання дипломатичних або консульських каналів допускається з урахуванням висловленого заперечення.</p>
30.	Греція	<p>заперечення "Греція виступає проти способу вручення, передбаченого статтею 8, за винятком випадків, коли документ, який має бути вручений, адресований громадянину запитуючої держави." "Греція виступає проти методу послуг, що надаються у статті 10" Угода між Україною та Грецькою Республікою про правову допомогу в цивільних справах (2002) https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/300_013#Text При наданні правової допомоги суди Договірних Сторін та інші установи, які є компетентними у цивільних справах, зносяться одна з одною через Міністерство юстиції України і Міністерство юстиції Грецької Республіки, якщо даною Угодою не передбачено інше (стаття 5). Запитувана установа здійснює</p>	<p>Вручення документів здійснюється через центральний орган запитуваної сторони.</p> <p>У випадку необхідності вручення документів громадянам України на території Греції можуть використовуватись дипломатичні або консульські канали.</p>

		<p>вручення документів відповідно до законодавства, яке діє в її державі, якщо документи, що підлягають врученню, складені її мовою або забезпечені завіреним перекладом. У тих випадках, коли документи складені не мовою запитуваної Договірної Сторони або не забезпечені перекладом, вони вручаються одержувачу, якщо він згоден добровільно їх прийняти. У запиті про вручення повинні бути вказані повне (точне) ім'я та точна адреса особи, якій необхідно вручити документи. Якщо вказана у запиті про вручення адреса виявилась неточною, запитувана установа згідно зі своїм законодавством вживає заходів для встановлення точної адреси, якщо це можливо (стаття 10).</p>	
31.	Угорщина	<p>заперечення "Угорська Республіка заперечує проти прямого вручення документів іноземними дипломатичними або консульськими агентами на території Угорської Республіки, якщо адресат не є громадянином країни, що направляє дипломатичного або консульського агента." "Угорська Республіка заперечує проти використання методів обслуговування, передбачених у статті 10 Конвенції".</p> <p>Договір між Україною та Угорською Республікою про правову допомогу в цивільних справах (2001)</p>	<p>Вручення документів здійснюється через центральний орган запитуваної сторони.</p> <p>У випадку необхідності вручення документів громадянам України на території Угорщини можуть використовуватись дипломатичні або консульські канали.</p> <p>Ухвала КГС ВС від 10.05.2022 у справі № 916/1812/18 https://reyestr.court.gov.ua/Review/104308251. Відповідно до цієї ухвали суд вирішив звернутися через МініОст України з судовим дорученням до МініОсту Угорщини про вручення відповідачу-нерезиденту ухвали</p>

		<p>https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/348_026#Text</p> <p>При здійсненні правової допомоги установи юстиції Договірних Сторін зносяться одна з одною через Міністерства юстиції Договірних Сторін (стаття 4).</p> <p>Договірні Сторони мають право вручати документи власним громадянам, які перебувають на території іншої Договірної Сторони, також і через свої дипломатичні або консульські установи, якщо вони згодні їх прийняти (стаття 8).</p>	<p>суду від 10.05.2022 в порядку, визначеному Договором між Україною та Угорською Республікою про правову допомогу в цивільних справах.</p>
32.	Ісландія	<p>заперечення</p> <p>"Ісландія заперечує проти використання таких методів вручення документів на своїй території, як зазначено в пунктах (b) і (c) статті 10 Конвенції."</p>	<p>Може бути використано будь-який з передбачених Конвенцією каналів вручення, крім тих, що зазначені в пунктах (b) і (c) статті 10 Конвенції. Тож надсилання безпосередньо поштою особі допускається</p>
33.	Індія	<p>заперечення</p> <p>"Вручення судових документів дипломатичними або консульськими каналами буде обмежено громадянами держави, з якої походять документи"</p> <p>"Індія виступає проти методів обслуговування, передбачених у статті 10"</p> <p>Договір між Україною та Республікою Індія про взаємну правову допомогу у цивільних і господарських справах (2012)</p> <p>https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/356_026#Text</p> <p>Запити про правову допомогу надсилаються через центральні органи Договірних Сторін. В</p>	<p>Вручення документів здійснюється через центральний орган запитуваної сторони.</p> <p>У випадку необхідності вручення документів громадянам України на території Індії можуть використовуватись дипломатичні або консульські канали.</p> <p>Ухвала КГС ВС від 22.10.2020 у справі 910/6825/20</p> <p>https://reyestr.court.gov.ua/Review/92347542</p> <p>У цій справі суд ухвалив через МініОст України звернутися з судовим дорученням до центрального органу Індії.</p>

		<p>Україні Центральним органом є Міністерство юстиції України. В Республіці Індія Центральним органом є Міністерство права і юстиції (стаття 2).</p> <p>Запит про вручення документів має містити ім'я і повну адресу особи або осіб, яким мають бути вручені документи, та характер відповідних документів. Якщо документ не може бути вручений за адресою, зазначеною у запиті про вручення, запитуваний орган вдається необхідних заходів для встановлення правильної адреси. Якщо правильну адресу встановити неможливо, запитуваний орган інформує про це запитуючий орган та повертає документи останньому. Підтвердження вручення документів підтверджується відповідно до правил, що діють на території запитуваної Договірної Сторони. Вручення підтверджується підписом особи, яка отримала документи. У підтвердженні повинні бути зазначені дата і місце вручення, а також ім'я особи, якій вручено документ (стаття 8).</p>	
34.	Ірландія	<p>додаткова інформація</p> <p>"Відповідно до положення статті 10 Конвенції уряд Ірландії заперечує (l) свободу згідно зі статтею 10(b) судових службовців, посадових осіб або інших компетентних осіб держави походження здійснювати вручення судових документів в Ірландії</p>	<p>Може бути використано будь-який з передбачених Конвенцією каналів вручення, крім тих, що зазначені в пунктах (b) і (c) статті 10 Конвенції, з урахуванням додаткової інформації. Тож надсилання безпосередньо поштою особі допускається</p>

		<p>безпосередньо через судових службовців, посадових осіб чи інших компетентних осіб та</p> <p>(II) свобода згідно зі статтею 10(с) будь-якої особи, зацікавленої в судовому розгляді, здійснювати вручення судових документів в Ірландії безпосередньо через судових службовців, посадових осіб або інших компетентних осіб, але це не має на меті заборонити будь-якій особі в іншій Договірній Державі, яка зацікавлена в судовому розгляді (включаючи свого адвоката), здійснювати вручення в Ірландії безпосередньо через соліситора в Ірландії."</p>	
35.	Ізраїль	<p>додаткова інформація</p> <p>"Держава Ізраїль, як держава призначення, у тому, що стосується пунктів b) і c) статті 10 Конвенції, здійснюватиме вручення судових документів лише через Управління судів і лише там, де заява на таку послугу походить від судового органу або від дипломатичного чи консульського представництва Договірної Держави."</p> <p>"Відповідно до положень статті 21 Конвенції, Уряд Ізраїлю цим повідомляє про те, що він виступає проти використання методів передачі на своїй території відповідно до статті 10(a) Конвенції стосовно документів, адресованих Державі Ізраїль, включаючи його</p>	<p>Може бути використано будь-який з передбачених Конвенцією каналів вручення, проте з урахуванням додаткової інформації.</p>

		політичні підрозділи, агентства, органи влади та інструменти, а також офіційним особам або агентам, які діють або діяли від імені уряду Ізраїлю. Вручення таких документів здійснюється, відповідно до положень Конвенції, через Директорат судів."	
36.	Італія	немає заперечень	<p>Може бути використано будь-який з передбачених Конвенцією каналів вручення, у тому числі допускається надсилання безпосередньо поштою особі</p> <p>Ухвала КГС ВС від 29.11.2019 у справі № 908/1481/19 https://reyestr.court.gov.ua/Review/86034216.</p> <p>У цій справі суд ухвалив документи направити іноземній особі у порядку, передбаченому статтею 10 Конвенції на адреси, наявні у матеріалах справи.</p> <p>Ухвала КГС ВС від 14.07.2023 у справі № 905/493/22 https://reyestr.court.gov.ua/Review/112271481</p> <p>Суд зазначив, що згідно з відомостями, які містяться на офіційному сайті Гаазької конференції з міжнародного приватного права, Італія не заперечує щодо способу передачі судових документів визначеного</p>

			п."а" ст.10 Конвенції. Отже, відповідач може бути повідомлений про місце, дату та час розгляду справи шляхом безпосереднього направлення ухвали суду на його адресу.
37.	Японія	заперечення "Уряд Японії заявляє, що він виступає проти використання методів обслуговування, зазначених у пунктах (b) і (c) статті 10." "Відповідно до положень статті 21 Конвенції, уряд Японії цим повідомляє про своє заперечення проти статті 8 та статті 10 (a)".	Вручення документів здійснюється через центральний орган запитованої сторони. Використання каналів вручення, зазначених в статті 10 Конвенції (у тому числі надсилання безпосередньо поштою особі) не допускається. Використання дипломатичних або консульських каналів допускається з урахуванням висловленого заперечення.
38.	Казахстан	немає заперечень	Може бути використано будь-який з передбачених Конвенцією каналів вручення, у тому числі допускається надсилання безпосередньо поштою особі До 19.05.2024 у відносинах з Україною також діє Мінська конвенція
39.	Республіка Корея (Південна Корея)	заперечення Згідно зі статтею 8 Республіка Корея заперечує проти вручення судових документів безпосередньо через дипломатичних або консульських агентів особам, які перебувають на її території, за винятком випадків, коли документ має бути вручений громадянину держави, з якої походять документи. Відповідно до статті 10 Республіка Корея заперечує	Вручення документів здійснюється через центральний орган запитованої сторони. Використання каналів вручення, зазначених в статті 10 Конвенції (у тому числі надсилання безпосередньо поштою особі) не допускається. Використання дипломатичних або консульських каналів допускається з урахуванням висловленого заперечення.

		<p>проти такого:</p> <p>а) свобода надсилання судових документів поштовими каналами безпосередньо особам за кордоном,</p> <p>б) свободу судових службовців, посадових осіб або інших компетентних осіб держави походження здійснювати вручення судових документів безпосередньо через судових посадових осіб чи інших компетентних осіб держави призначення.</p> <p>с) свобода будь-якої особи, зацікавленої в судовому розгляді, здійснювати вручення судових документів безпосередньо через судових службовців, посадових осіб або інших компетентних осіб держави призначення."</p>	
40.	Кувейт	<p>заперечення</p> <p>Текст декларацій: "(...) 4. Заперечення методам вручення судових документів, зазначених у статтях 8 та 10 Конвенції"</p>	<p>Вручення документів здійснюється через центральний орган запитованої сторони.</p> <p>Використання каналів вручення, зазначених в статті 10 Конвенції (у тому числі надсилання безпосередньо поштою особі) не допускається.</p> <p>Використання дипломатичних або консульських каналів допускається з урахуванням висловленого заперечення.</p>
41.	Латвія	<p>заперечення</p> <p>Відповідно до пункту 2 статті 8 Конвенції Латвійська Республіка заявляє, що вона проти передачі документів на підставі статті 8 Конвенції на своїй території, за винятком випадків, коли документ повинен бути вручений</p>	<p>Допускається використання будь-яких з передбачених Конвенцією каналів вручення, крім тих, що зазначені в пунктах (b) та (c) статті 10 Конвенції.</p> <p>Надсилання поштою безпосередньо особі допускається, проте 3</p>

	<p>громадянину держави походження документів. Відповідно до статті 10 Конвенції Латвійська Республіка не заперечує проти свободи надсилати судовий документ поштовими каналами безпосередньо адресату в Латвійській Республіці (пункт (а) статті 10), якщо документ до вручення здійснюється латвійською мовою, або супроводжується перекладом на латиську, і надсилається адресату рекомендованим поштовим листом (із підтвердженням отримання) Відповідно до статті 10 Конвенції Латвійська Республіка заперечує проти каналів передачі, зазначених у пунктах (b) та (c) статті 10.</p> <p>Договір між Україною та Латвійською Республікою про правову допомогу та правові відносини у цивільних, сімейних, трудових та кримінальних справах (1995) https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/428_627#Text</p> <p>При наданні правової допомоги установи Договірних Сторін зносяться одна з одною через Міністерство юстиції та Генеральну Прокуратуру України і Міністерство юстиції та Генеральну Прокуратуру Латвійської Республіки, якщо даним Договором не передбачено інше (стаття 4). Запитувана установа здійснює</p>	<p>дотриманням вимог щодо мови та надсилання рекомендованим поштовим листом (із підтвердженням отримання). Використання дипломатичних або консульських каналів допускається з урахуванням висловленого заперечення та положень двостороннього договору.</p> <p>Ухвала КГС ВС від 02.05.2023 у справі № 910/5958/20 https://reyestr.court.gov.ua/Review/110568789.</p> <p>Відповідно до цієї ухвали документи підлягають надсиланню поштою безпосередньо на адресу нерезидента.</p>
--	---	---

		<p>вручення документів відповідно до правил, які діють в її державі, якщо документи, що підлягають врученню, складені на її мові або забезпечені засвідченим перекладом. У тому випадку, коли документи складені не на мові запитованої Договірної Сторони або не забезпечені перекладом, вони вручаються одержувачу, якщо він згоден добровільно їх прийняти. У клопотанні про вручення повинні бути вказані точна адреса одержувача та найменування документа, який підлягає врученню. Якщо вказана в клопотанні адреса виявилася неповною, запитована установа згідно з законодавством своєї держави вживає заходи для встановлення точної адреси (стаття 9).</p> <p>Договірні Сторони мають право вручати документи та допитувати власних громадян через свої дипломатичні представництва або консульські установи. При цьому не можуть застосовуватись заходи примусового характеру (стаття 11).</p>	
42.	Литва	<p>заперечення</p> <p>"...І враховуючи, що це передбачено статтею 8 зазначеної Конвенції, Литовська Республіка заявляє, що вона виступає проти способів вручення документів, передбачених цією статтею, за винятком випадків, коли</p>	<p>Вручення документів здійснюється через центральний орган запитованої сторони.</p> <p>У випадку необхідності вручення документів громадянам України на території Литви можуть використовуватись дипломатичні або консульські канали.</p>

		<p>документи мають бути вручені громадянину держави, в якій документи походять; і оскільки це передбачено статтею 10 зазначеної Конвенції, Литовська Республіка заявляє, що вона виступає проти способів вручення документів, передбачених цією статтею..."</p> <p>Договір між Україною і Литовською Республікою про правову допомогу та правові відносини у цивільних, сімейних і кримінальних справах (1993) https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/440_002#Text</p> <p>При наданні правової допомоги установи Договірних Сторін зносяться одна з одною через свої центральні органи, якщо цим Договором не передбачено інше. До центральних органів відносяться: з боку України - Міністерство юстиції, Генеральна прокуратура; з боку Литовської Республіки - Міністерство юстиції, Генеральна прокуратура (стаття 4).</p> <p>Запитувана установа здійснює вручення документів відповідно до правил, які діють в її державі, якщо документи, які вручаються, складені її мовою або забезпечені завіреним перекладом. У тих випадках, коли документи складені не мовою запитуючої Договірної Сторони або не забезпечені перекладом, вони вручаються одержувачу, якщо він погоджується добровільно їх прийняти. У</p>	
--	--	---	--

		<p>клопотанні про вручення повинні бути зазначені точна адреса одержувача і назва документа, який вручається. Якщо зазначена у клопотанні про вручення адреса виявилася неповною або неточною, запитувана установа відповідно до свого законодавства вживає заходів для встановлення точної адреси (стаття 9).</p> <p>Договірні Сторони мають право вручати документи і допитувати власних громадян через свої дипломатичні представництва або консульські установи. При цьому не можуть вживатися заходи примусового характеру (стаття 11).</p>	
43.	Люксембург	<p>заперечення</p> <p>"Відповідно до статті 8, Уряд Люксембургу виступає проти того, щоб дипломатичні та консульські агенти безпосередньо вручали на його території судові документи особам, які не є громадянами своєї країни."</p>	<p>Може бути використано будь-який з передбачених Конвенцією каналів вручення, у тому числі допускається надсилання безпосередньо поштою особі. Використання дипломатичних та консульських каналів допускається з урахуванням висловлених заперечень.</p>
44.	Малаві	<p>немає заперечень</p>	<p>Може бути використано будь-який з передбачених Конвенцією каналів вручення, у тому числі допускається надсилання безпосередньо поштою особі</p>
45.	Мальта	<p>заперечення</p> <p>"Згідно зі статтею 8 Конвенції уряд Мальти заявляє, що він виступає проти вручення документів на території Мальти безпосередньо через дипломатичних або консульських представників інших Договірних</p>	<p>Вручення документів здійснюється через центральний орган запитуваної сторони. Використання каналів вручення, зазначених в статті 10 Конвенції (у тому числі надсилання безпосередньо поштою особі) не допускається.</p>

		<p>держав відповідно до першого абзацу зазначеної статті 8, крім громадянина Договірної Держави, який здійснює таку службу.</p> <p>Відповідно до статті 10 Конвенції уряд Мальти заявляє, що він виступає проти використання іншими Договірними державами будь-яких методів передачі та вручення документів, згаданих у згаданій статті 10, на своїй території."</p>	<p>Використання дипломатичних або консульських каналів допускається з урахуванням висловленого заперечення.</p>
46.	Маршаллові острови	<p>заперечення</p> <p>"[Республіка Маршаллові Острови] заперечує проти способу вручення, передбаченого статтею 8, за винятком випадків, коли документ має бути вручений громадянину Держави, з якої походить документ.</p> <p>[Республіка Маршаллові Острови] заперечує проти методів передачі судових документів, передбачених статтею 10(а)."</p>	<p>Допускається використання будь-яких з передбачених Конвенцією каналів вручення, крім зазначеного в пункті а) статті 10 Конвенції. Тож надсилання безпосередньо поштою особі не допускається.</p> <p>Використання дипломатичних та консульських каналів допускається з урахуванням висловлених заперечень.</p>
47.	Мексика	<p>заперечення</p> <p>Стосовно статті 8 Договірні Держави не зможуть безпосередньо вручати судові документи або здійснювати процес вручення через свої дипломатичні чи консульські установи на території Мексики, окрім випадків, коли документ має бути вручений громадянину Держави звідки походять документи, за умови, що така процедура не суперечить громадському порядку та не порушує конституційні права.</p> <p>Стосовно статті 8 Договірні</p>	<p>Вручення документів здійснюється через центральний орган запитуваної сторони. Щодо інших каналів вручення слід керуватись висловленими запереченнями.</p>

	<p>Держави не зможуть здійснювати вручення судових документів безпосередньо через свої дипломатичні чи консульські установи на території Мексики, якщо тільки документ не буде вручено громадянину Держави, в якій документи походять і надаються що така процедура не суперечить публічному праву та не порушує індивідуальні гарантії. Стосовно статті 10 Мексиканські Сполучені Штати виступають проти прямого вручення документів через дипломатичних або консульських агентів особам, які перебувають на території Мексики, відповідно до процедур, описаних у підпунктах а), b) і с), якщо тільки Судовий орган у виняткових випадках надає спрощення, відмінне від національних правил, і за умови, що така процедура не суперечить публічному праву чи індивідуальним гарантіям. Запит повинен містити опис формальностей, виконання яких необхідно для вручення документа.</p> <p>Заяви, зроблені на момент приєднання (1999 р.): V. Стосовно статті 10, Сполучені Штати Мексики виступають проти прямого вручення документів через дипломатичних або консульських агентів особам на мексиканській території відповідно до процедур, описаних у підпунктах а), b) та с), за винятком випадків, коли Судова</p>	
--	---	--

		влада у виняткових випадках надає спрощення, відмінне від національних норм, за умови, що така процедура не суперечить публічному законодавству та не порушує індивідуальних гарантій. Запит повинен містити опис формальностей, заявка яких необхідна для вручення документа	
48.	Монако	заперечення "Князівство Монако заявляє, як це передбачено в статті 8, що воно виступає проти вручення судових документів безпосередньо через дипломатичних або консульських представників договірних держав особам, які не є громадянами цих держав. Князівство Монако заявляє, що воно заперечує проти здійснення свободи, описаної в статті 10, пункт 1 (а)."	Допускається використання будь-яких з передбачених Конвенцією каналів вручення, крім зазначеного в пункті а) статті 10 Конвенції. Тож надсилання безпосередньо поштою особі не допускається. Використання дипломатичних та консульських каналів допускається з урахуванням висловлених заперечень.
49.	Чорногорія	заперечення "...b) Чорногорія виступає проти вручення безпосередньо через іноземних дипломатичних або консульських агентів відповідно до статті 8 Конвенції, за винятком випадків, коли документ має бути вручений громадянину держави, з якої походять документи; с) Чорногорія виступає проти методів передачі відповідно до статті 10 Конвенції;..."	Вручення документів здійснюється через центральний орган запитуваної сторони. Використання каналів вручення, зазначених в статті 10 Конвенції (у тому числі надсилання безпосередньо поштою особі) не допускається. Використання дипломатичних або консульських каналів допускається з урахуванням висловленого заперечення.
50.	Марокко	немає заперечень	Може бути використано будь-який з передбачених Конвенцією каналів вручення, у тому числі допускається надсилання безпосередньо поштою особі

51.	Нідерланди	немає заперечень	<p>Може бути використано будь-який з передбачених Конвенцією каналів вручення, у тому числі допускається надсилання безпосередньо поштою особі</p> <p>Постанови КГС ВС: 1) від 29.04.2022 у справі № 905/830/21 https://reyestr.court.gov.ua/Review/104164904; 2) від 21.12.2022 у справі № 905/947/21 https://reyestr.court.gov.ua/Review/108581470. 3) від 24.05.2022 у справі № 905/1059/21 https://reyestr.court.gov.ua/Review/104603034; 4) від 23.05.2022 у справі № 905/1060/21 https://reyestr.court.gov.ua/Review/104516511.</p> <p>У цих справах за висновками суду документи мали надсилатись безпосередньо поштою особі-нерезиденту.</p>
52.	Нікарагуа	<p>заперечення</p> <p>"Нікарагуа заявляє, що вона виступає проти вручення судових документів на своїй території відповідно до статті 8, другого абзацу Конвенції.</p> <p>Нікарагуа заявляє, що вона заперечує проти форм і каналів надсилання та вручення документів, викладених у статті 10 (а), (b) і (с) Конвенції."</p>	<p>Вручення документів здійснюється через центральний орган запитованої сторони.</p> <p>Використання каналів вручення, зазначених в статті 10 Конвенції (у тому числі надсилання безпосередньо поштою особі) не допускається.</p> <p>Використання дипломатичних або консульських каналів допускається з урахуванням висловленого заперечення</p>
53.	Норвегія	заперечення "(...)	Вручення документів здійснюється через центральний

		4. Уряд Норвегії виступає проти використання таких методів вручення або передачі документів на своїй території, як це зазначено у статтях 8 та 10 Конвенції".	орган запитуваної сторони. Використання каналів вручення, зазначених в статті 10 Конвенції (у тому числі надсилання безпосередньо поштою особі) не допускається. Використання дипломатичних або консульських каналів допускається з урахуванням висловленого заперечення
54.	Пакистан	заперечення "(...) Для цілей статті 8 Конвенції цим заявляється, що уряд Пакистану проти вручення судових документів особам, крім громадян запитуючих держав, які проживають у Пакистані, безпосередньо через дипломатичних та консульських агентів запитувача Штатів. Однак вона не заперечує проти такої послуги поштовими каналами безпосередньо зацікавленим особам (стаття 10 (a)) або безпосередньо через судових службовців Пакистану з точки зору статті 10 (b) Конвенції, якщо така послуга визнана законодавства запитуючої держави".	Може бути використано будь-який з передбачених Конвенцією каналів вручення, у тому числі допускається надсилання безпосередньо поштою особі або вручення безпосередньо через судових службовців Пакистану, проте лише якщо така послуга визнана законодавства запитуючої держави. Використання дипломатичних та консульських каналів допускається з урахуванням висловлених заперечень.
55.	Польща	заперечення Республіка Польща вирішила приєднатися до Конвенції, заявивши, що вона протидіє способам обслуговування, зазначеним у статтях 8 та 10 на її території. Договір між Україною і Республікою Польща про правову допомогу та правові відносини у	Доручення (прохання) про вручення документів може бути направлено каналами передбаченими Конвенцією (окрім тих, що зазначені в статті 10, а зазначеними в статті 8 з урахуванням заперечень) або способами, передбаченими двостороннім договором.

	<p>цивільних і кримінальних справах (1993) https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/616_174#Text</p> <p>В справах, що охоплюються цим Договором, установи юстиції, зносяться між собою за посередництвом центральних органів, якщо інше не передбачено цим Договором. В розумінні цього Договору центральними органами є: з боку України - Міністерство юстиції та Генеральна Прокуратура, а з боку Республіки Польщі - Міністерство юстиції. Центральні органи можуть домовитися, що установи юстиції Договірних Сторін зносяться між собою безпосередньо (стаття 3).</p> <p>Запитувана установа здійснює вручення документів відповідно до правил, які діють в її державі, якщо документи, які вручаються, складені державною мовою запитуваної Сторони або якщо додано завірнені переклади на мову запитуваної Сторони. В інших випадках вручення документів адресатові здійснюється за його добровільною згодою (стаття 9).</p> <p>Додатково: Угода між Міністерством юстиції України та Міністерством юстиції Республіки Польща на виконання пункту 3 статті 3 Договору між Україною і Республікою Польща про правову допомогу та правові відносини у цивільних і кримінальних справах від 10 січня</p>	<p>Ухвала КГС ВС від 15.12.2020 у справі № 910/17319/19 https://reyestr.court.gov.ua/Review/93558924</p> <p>У цій справі суд з посиланням на Конвенцію ухвалив, що судові документи підлягають надісланню до центрального органу запитуваної Держави – Польщі, тобто до Мініюсту Польщі, для їх подальшого вручення нерезиденту.</p> <p>Постанова КГС ВС від 15.05.2023 у справі № 914/86/22 https://reyestr.court.gov.ua/Review/110997915.</p> <p>У цій постанові суд зазначив, що з метою належного повідомлення відповідача 2 – нерезидента про наявність та розгляд цієї справи, необхідно звернутись до компетентного органу Республіки Польща з проханням про вручення судових документів. Крім того, у цій постанові наводяться висновки щодо необхідності перекладу документів та щодо його оплати.</p>
--	---	--

	<p>2011 року https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/616_151#Text</p> <p>У справах, які охоплюються Договором, встановлено, що під час передачі клопотань про надання правової допомоги на основі статті 4 Договору наступні органи зносяться між собою безпосередньо: - з боку України - Головне управління юстиції Міністерства юстиції України в Автономній Республіці Крим, головні управління юстиції в областях, містах Києві і Севастополі (далі - "головне управління юстиції"); - з боку Республіки Польща - голови окружних судів Республіки Польща (стаття 1).</p> <p>Суд України, який розглядає справу, подає клопотання про надання правової допомоги через відповідне головне управління юстиції до голови окружного суду Республіки Польща, в окрузі якого має бути виконане клопотання. Суд Республіки Польща, який розглядає справу, передає клопотання про надання правової допомоги за посередництвом голови відповідного окружного суду безпосередньо до головного управління юстиції в Автономну Республіку Крим, місто Київ чи Севастополь або в ту область України, на території якої має бути виконане клопотання.</p> <p>Органи, згадані у статті 1, які отримали клопотання, передають</p>	
--	---	--

		<p>їх у відповідний суд з метою виконання. Матеріали щодо виконання клопотань про надання правової допомоги передаються органом, що виконував клопотання, через органи, згадані у статті 1, в орган, який склав дане клопотання (2).</p> <p>Угода між Міністерством юстиції України та Міністерством юстиції Республіки Польща про застосування двомовних бланків клопотань про надання правової допомоги у цивільних справах від 10 січня 2011 року https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/616_152#Text</p> <p>При оформленні клопотань про надання правової допомоги у цивільних справах суди України і суди Республіки Польща застосовують двомовні бланки (стаття 1).</p>	
56.	Португалія	<p>заперечення</p> <p>Відповідно до пункту 2 статті 8 Конвенції, уряд Португалії надає дипломатичним і консульським агентам право вручити документи лише своїм громадянам.</p>	<p>Може бути використано будь-який з передбачених Конвенцією каналів вручення, у тому числі допускається надсилання безпосередньо поштою особі. Використання дипломатичних та консульських каналів допускається з урахуванням висловлених заперечень.</p>
57.	Республіка Молдова	<p>заперечення</p> <p>"Республіка Молдова заявляє, що вона заперечує способи вручення судових документів на її території, зазначені у пункті 1 статті 8 Конвенції, за винятком випадків, коли документ повинен бути вручений громадянину держави, з якої походять</p>	<p>Вручення документів здійснюється через центральний орган запитованої сторони.</p> <p>У випадку необхідності вручення документів громадянам України на території Молдови можуть використовуватись дипломатичні або консульські канали.</p>

	<p>документи, і способи передачі документів, згадані у статті 10 конвенції."</p> <p>Договір між Україною і Республікою Молдова про правову допомогу та правові відносини у цивільних і кримінальних справах (1993) https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/498_604#Text</p> <p>В справах, що охоплюються цим Договором, установи юстиції, зносяться між собою за посередництвом центральних органів, якщо інше не передбачено цим Договором. В розумінні цього Договору центральними органами є: з боку України - Міністерство юстиції та Генеральна Прокуратура, а з боку Республіки Молдова - Міністерство юстиції та Прокуратура Республіки Молдова. Центральні органи можуть домовитися, що установи юстиції Договірних Сторін зносяться між собою безпосередньо (стаття 3).</p> <p>Запитувана установа здійснює вручення документів відповідно до правил, які діють в її державі, якщо документи, які вручаються, складені державною мовою запитуваної Сторони або якщо додано завірени переклади на мову запитуваної Сторони. В інших випадках вручення документів адресатові здійснюється за його добровільною згодою (стаття 9).</p>	<p>До 19.05.2024 у відносинах з Україною також діє Мінська конвенція</p> <p>Ухвала КГС ВС від 08.12.2020 у справі № 910/11287/16 https://reyestr.court.gov.ua/Review/93437526</p> <p>У цій справі суд ухвалив 1) направити копію ухвали разом з судовим дорученням про надання правової допомоги з підтвердженням про вручення документа нерезиденту у порядку, встановленому Договором між Україною і Республікою Молдова про правову допомогу та правові відносини у цивільних і кримінальних справах; 2) звернутися через МінЮст України з судовим дорученням до МінЮсту Республіки Молдова про вручення копії ухвали в порядку, визначеному названим Договором.</p>
--	---	---

<p>58.</p>	<p>Румунія</p>	<p>заперечення "Відповідно до пункту 2 статті 8 Конвенції Румунія заявляє, що іноземні дипломатичні та консульські представники можуть вручати судові та позасудові документи на території Румунії виключно громадянам держави, яку вони представляють."</p> <p>Договір між Україною та Румунією про правову допомогу та правові відносини в цивільних справах від (2002) https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/642_029#Text</p> <p>При здійсненні правової допомоги установи юстиції Договірних Сторін зносяться одна з одною через Міністерство юстиції України і Міністерство юстиції Румунії, якщо цим Договором не передбачено інше (стаття 4).</p> <p>Запитувана установа юстиції здійснює вручення документів відповідно до правил, які діють в її державі, якщо документи, що підлягають врученню, складені мовою цієї держави або забезпечені засвідченим перекладом. У тих випадках, коли документи складені не мовою запитуваної Договірної Сторони або не забезпечені перекладом, вони вручаються одержувачу, якщо він згоден добровільно їх прийняти. У проханні про вручення повинні бути вказані точна адреса одержувача та найменування документа, який</p>	<p>З огляду на відсутність заперечень Румунії щодо передбачених статтею 10 Конвенцією каналів передачі, документи, які підлягають врученню, можуть бути передані у будь-який з визначених Конвенцією способів, у тому числі шляхом надсилання безпосередньо поштою особам, місцезнаходженням яких, є Румунія.</p> <p>Водночас використання дипломатичних або консульських шляхів можливе виключно якщо слід вручити судові та позасудові документи на території Румунії громадянам України.</p>
------------	----------------	--	---

		<p>підлягає врученню. Якщо вказана у проханні про вручення адреса виявилась неповною або неточною, запитувана установа юстиції згідно зі своїм законодавством вживає заходів для встановлення точної адреси. У разі неможливості вручення документів про це повідомляється негайно установа юстиції запитуючої Договірної Сторони разом з наведенням причин неможливості такого вручення, при цьому повертаються всі додані документи (стаття 9).</p>	
59.	Російська Федерація	<p>заперечення "Згідно зі статтею 8 Конвенції дипломатичним і консульським представникам іноземних держав не дозволяється здійснювати вручення документів на території Російської Федерації, за винятком випадків, коли документ вручається громадянину держави, в якій походять документи. Вручення документів способами, перерахованими в статті 10 Конвенції, в Російській Федерації не допускається." Заява України від 16.10.2015: "Положення Конвенцій щодо можливості безпосереднього спілкування або взаємодії не поширюються на територіальні органи України в Автономній Республіці Крим та місті Севастополі, а також у певних районах Донецької та Луганської</p>	<p>Заява МЗС України щодо розриву дипломатичних відносин з Російською Федерацією від 24.02.2022 https://mfa.gov.ua/news/zayava-mzs-ukrayini-shchodo-rozrivu-diplomatichnih-vidnosin-z-rosijskoju-federacijeyu Адресований міжрегіональним управлінням лист МініОсту України від 21.03.2022 № 25814/12.1.1/32-22 "Щодо забезпечення виконання міжнародних договорів України у період воєнного стану", у якому зазначено: "просимо не здійснювати будь-яке листування, що стосується співробітництва з установами юстиції росії і білорусі на підставі міжнародних договорів України з питань міжнародно-правових відносин та правового співробітництва у цивільних і кримінальних справах, та у галузі міжнародного приватного права, крім випадків передачі судам чи</p>

		<p>областей України, які тимчасово не перебувають під контролем України. Порядок відповідного спілкування визначається центральною владою України у Києві".</p>	<p>громадянам на території України документів, одержаних за результатами виконання запитів, доручень і клопотань"</p> <p>Повідомлення АТ "Укрпошта" від 25.02.2022 про те, що нею припинено поштове співробітництво з Поштою Росії та Білорусі https://www.ukrposhta.ua/ua/news/57561-ukrposhta-chastkovo-vidnovlju-robotu-viddilen-de-ce-bezpechno-dlja-klintiv-i-pracivnikiv</p> <p>Постанова КГС ВС від 22.11.2022 у справі № 21/96 https://reyestr.court.gov.ua/Review/107552458</p> <p>У цій справі судом направлялись документи до Арбітражного суду Москви. Відповіді не надійшло. Надалі суд звернувся до МініОсту України, проте документи міністерством було повернуто із вказівкою на те, що поштовий зв'язок з державою-агресором відсутній, а МЗС України повідомило, що дипломатичні відносини між Україною та російською федерацією розірвано у зв'язку з широкомасштабною збройною агресією проти України, отже передача доручення дипломатичними каналами також неможлива. Враховуючи викладене, суд зазначив, що відповідач - нерезидент був належним чином повідомлений про розгляд справи в судах першої та апеляційної інстанцій, а тому</p>
--	--	---	---

			<p>обізнаний про судові провадження, судом касаційної інстанції вжито всіх можливих заходів для належного повідомлення кожного з учасників справи про розгляд спору, з дати направлення документа сплинув термін, який перевищує шість місяців, тож за таких умов суд касаційної інстанції може розглянути касаційну скаргу та ухвалити судові рішення.</p> <p>Постанова КГС ВС від 16.06.2023 у справі № 926/4889/22 https://reyestr.court.gov.ua/Review/112145601 «... у разі відкриття провадження у справі вжити всіх можливих в умовах воєнного стану заходів щодо належного повідомлення відповідача про судові провадження з метою забезпечення встановлених у статті 42 ГПК України процесуальних прав учасника справи.»</p>
60.	Сент-Вінсент і Гренадіни	заперечення "Уряд Сент-Вінсента і Гренадін заявляє, що він виступає проти каналів передачі, передбачених у статті 10(b) і (c) Конвенції."	<p>Може бути використано будь-який з передбачених Конвенцією каналів вручення, крім передбачених пунктами b) і c) статті 10 Конвенції. Тож надсилання безпосередньо поштою особі допускається.</p>
61.	Сан-Марино	заперечення "(...) 4. Відповідно до абзацу другого пункту статті 21, буква а), Республіка Сан-Марино висловлюється проти використання методів передачі	<p>Вручення документів здійснюється через центральний орган запитованої сторони. Використання каналів вручення, зазначених в статті 10 Конвенції (у тому числі надсилання безпосередньо поштою особі) не</p>

		відповідно до статей 8 та 10."	допускається. Використання дипломатичних або консульських каналів допускається з урахуванням висловленого заперечення.
62.	Сербія	заперечення "(...) Республіка Сербія виступає проти прямого вручення документів на її території іноземними дипломатичними чи консульськими представниками відповідно до статті 8 Конвенції, за винятком випадків, коли одержувач є громадянином країни дипломатичного чи консульського представника. Республіка Сербія виступає проти способу надання послуг (доставки), передбаченого статтею 10 а) та б) Конвенції".	Вручення документів здійснюється через центральний орган запитуваної сторони. Використання каналів вручення, зазначених в пунктах а) та б) статті 10 Конвенції (зокрема, надсилання безпосередньо поштою особі) не допускається. Використання дипломатичних та консульських каналів допускається з урахуванням висловлених заперечень. Проти пункту с) статті 10 Конвенції заперечення відсутні.
63.	Сейшельські острови	заперечення Уряд Республіки Сейшельські Острови заявляє, що він виступає проти вручення Договірною Державою судових документів особам, які перебувають за кордоном, без застосування будь-якого примусу безпосередньо через дипломатичних або консульських агентів цієї Договірної Держави, якщо тільки документ не буде вручено громадянин держави, з якої походять документи. додаткова інформація Уряд Республіки Сейшельські Острови заявляє, що він заперечує проти параграфів (b) і (c) статті 10, оскільки вони дозволяють вручення судових	Може бути використано будь-який з передбачених Конвенцією каналів вручення, крім передбачених пунктами b), c) статті 10 Конвенції. Тож надсилання безпосередньо поштою особі допускається. Використання дипломатичних та консульських каналів допускається з урахуванням висловлених заперечень. Ухвала КГС ВС від 26.05.2021 у справі № 910/1865/18 https://reyestr.court.gov.ua/Review/97174752 У цій ухвалі суд визнав за можливе направити відповідачу процесуальні документи безпосередньо поштою за кордон.

		документів через офіційних осіб або осіб, які не є судовими службовцями.	Постанова КГС ВС від 13.11.2018 у справі № 910/16594/15 https://reyestr.court.gov.ua/Review/77916287 Суд скасував зупинення та направлення документів за Конвенцією, зазначивши, що слід направляти безпосередньо поштою. Крім того, є представники в Україні.
64.	Словаччина	заперечення Текст декларацій (зроблених колишньою Чехословаччиною): "(...) – відповідно до статті 8 Конвенції, на території Соціалістичної Республіки Чехословаччина судові документи не можуть вручатися безпосередньо через дипломатичних або консульських представників іншої Договірної Держави, за винятком випадків, коли документ має бути вручений громадянину Держави, в якій звідки походять документи; – згідно зі статтею 10 Конвенції на території Соціалістичної Республіки Чехословаччина судові документи не можуть вручатися іншою Договірною державою через поштові канали або через судових службовців, посадових осіб чи інших компетентних осіб; ..."	Вручення документів здійснюється через центральний орган запитованої сторони. Використання каналів вручення, зазначених в статті 10 Конвенції (у тому числі надсилання безпосередньо поштою особі) не допускається. Використання дипломатичних або консульських каналів допускається з урахуванням висловленого заперечення.
65.	Словенія	кваліфіковані (уточнені) заперечення Відповідно до пункту 2 статті 8 Конвенції Республіка Словенія заявляє, що дипломатичним і	Може бути використано будь-який з передбачених Конвенцією каналів вручення, крім передбачених пунктами b), c) статті 10 Конвенції.

		<p>консульським представникам іноземних держав не дозволяється вручати документи на території Словенії, якщо документ не буде вручено національному громадянину. держави, з якої походять документи.</p> <p>Згідно зі статтею 10 Конвенції Республіка Словенія заявляє, що вручення документів відповідно до пункту а) статті 10 дозволяється лише в тому випадку, якщо судові документи надсилаються адресату рекомендованим листом із повідомленням про вручення, а документи написаний або супроводжується перекладом на словенську мову.</p> <p>Відповідно до статті 10 Конвенції Республіка Словенія заперечує проти використання методів передачі відповідно до пунктів b) і c) статті 10.</p>	<p>Тож надсилання безпосередньо поштою особі допускається, проте із дотриманням вимог щодо мови та надсилання документів рекомендованим листом із повідомленням про вручення.</p> <p>Використання дипломатичних та консульських каналів допускається з урахуванням висловлених заперечень.</p>
66.	Іспанія	<p>немає заперечень</p>	<p>Може бути використано будь-який з передбачених Конвенцією каналів вручення, у тому числі допускається надсилання безпосередньо поштою особі.</p> <p>Ухвала КГС ВС від 22.12.2020 у справі № 914/159/13 https://reyestr.court.gov.ua/Review/93742840.</p> <p>У цій справі суд ухвалив документи надіслати до МінЮсту Іспанії для їх вручення відповідачу – нерезиденту.</p>
67.	Шрі-Ланка	<p>заперечення</p> <p>"(...)Для цілей статті 8 вручення</p>	<p>Вручення документів здійснюється через центральний</p>

		судових документів по дипломатичних або консульських каналах повинно обмежуватися лише громадянам держави, з якої походять документи. (...) f) Для цілей статті 10 Шрі-Ланка не заперечує проти процедури, викладеної в її пункті (b). Однак він не погоджується з процедурою, викладеною в пунктах (a) і (c)."	орган запитуваної сторони. Використання каналів вручення, зазначених в пунктах (a і (c) статті 10 Конвенції (у тому числі надсилання безпосередньо поштою особі) не допускається. Використання дипломатичних або консульських каналів допускається з урахуванням висловленого заперечення. Проти пункту b) статті 10 Конвенції заперечення відсутні.
68.	Швеція	додаткова інформація "Органи влади Швеції не зобов'язані допомагати врученню документів, переданих будь-яким із способів, зазначених у підпунктах (b) і (c) ст. 10."	Може бути використано будь-який з передбачених Конвенцією каналів вручення, у тому числі допускається надсилання безпосередньо поштою особі. Щодо каналів, передбачених пунктами b), c) статті 10 Конвенції, слід враховувати додаткову інформацію. Ухвала КГС ВС від 30.08.2018 у справі № 910/24412/16 https://reyestr.court.gov.ua/Review/76156129 Суд вирішив направити документи до компетентних органів за місцезнаходженням відповідача – нерезидента для їх вручення у порядку, встановленому Конвенцією.
69.	Швейцарія	заперечення "(...) Що стосується статей 8 та 10 5. Відповідно до пункту (a) статті 21, Швейцарія заявляє, що вона проти використання на своїй території способів передачі, передбачених у статтях 8 та 10".	Вручення документів здійснюється через центральний орган запитуваної сторони. Використання каналів вручення, зазначених в статті 10 Конвенції (у тому числі надсилання безпосередньо поштою особі) не допускається.

			<p>Використання дипломатичних або консульських каналів допускається з урахуванням висловленого заперечення.</p> <p>Постанова КГС ВС від 21.12.2022 у справі № 905/947/21 https://reyestr.court.gov.ua/Review/108581470.</p> <p>Ухвала КГС ВС від 14.07.2021 у справі № 910/13422/19 https://reyestr.court.gov.ua/Review/98297948</p> <p>В обох випадках суд дійшов висновку, що документи мають надсилатись через компетентні органи Швейцарії.</p>
70.	Колишня Югославська Республіка Македонія (Північна Македонія)	<p>заперечення</p> <p>"Відповідно до пункту 2 (а) статті 21 Конвенції Республіка Македонія заперечує проти використання методів обслуговування відповідно до статей 8 та 10.</p> <p>Відповідно до пункту 2 статті 8 Конвенції на території Республіки Македонія судові документи не можуть передаватися безпосередньо через дипломатичних або консульських представників іншої Договірної Держави, якщо документ не повинен бути вручений громадянину Держави, в якій походять документи.</p> <p>Республіка Македонія заперечує проти використання методів обслуговування, передбачених у статті 10 Конвенції".</p> <p>Договір між Україною та Республікою Македонія про</p>	<p>Вручення документів здійснюється через центральний орган запитованої сторони.</p> <p>У випадку необхідності вручення документів громадянам України на території Македонії можуть використовуватись дипломатичні або консульські канали.</p>

		<p>правову допомогу в цивільних справах (2000) https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/807_010#Text</p> <p>З питань надання правової допомоги відповідно до цього Договору установи юстиції Договірних Сторін здійснюють зносини: з боку України - через Міністерство юстиції України; з боку Республіки Македонія - через Міністерство юстиції Республіки Македонія (стаття 3). Установа юстиції запитуваної Договірної Сторони здійснює вручення документів відповідно до правил, які діють в її державі, якщо документи, що підлягають врученню, складені мовою або забезпечені завіреним перекладом на мову запитуваної Договірної Сторони. У тих випадках, коли документи складені не цією мовою або не забезпечені завіреним перекладам, вони вручаються одержувачу, якщо він згоден добровільно їх прийняти. У запиті про вручення повинні бути зазначені точна адреса одержувача та найменування документа, який підлягає врученню. Якщо зазначена у запиті про вручення адреса виявилась неповною або неточною, то установа юстиції запитуваної Договірної Сторони згідно зі своїм законодавством вживає заходів зі встановлення точної адреси, якщо це можливо. У разі неможливості вручення</p>	
--	--	---	--

		документів про це негайно повідомляється установа юстиції запитуючої Договірної Сторони разом з доведенням причини неможливості такого вручення; при цьому повертаються всі додані документи (стаття 10).	
71.	Туніс	заперечення "Республіка Туніс виступає проти використання способу вручення, зазначеного в статті 8 Конвенції, особам, які не є громадянами держави, з якої походять документи."	Може бути використано будь-який з передбачених Конвенцією каналів вручення, у тому числі допускається надсилання безпосередньо поштою особі. Використання дипломатичних та консульських каналів допускається з урахуванням висловлених заперечень.
72.	Туреччина	заперечення "Уряд Турецької Республіки заявляє, що дипломатичні або консульські агенти можуть здійснювати службу відповідно до статті 8 Конвенції лише своїм громадянам. Уряд Турецької Республіки заявляє, що він проти використання методів надання послуг, перелічених у статті 10 Конвенції". Угода між Україною та Турецькою Республікою про правову допомогу та співробітництво в цивільних справах (2000) https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/792_600#Text Договірні Сторони призначають центральні органи для надання правової допомоги одна одній згідно з цією Угодою. Центральним органом з боку Республіки Туреччина є Міністерство юстиції Республіки	Вручення документів здійснюється через центральний орган запитованої сторони. У випадку необхідності вручення документів громадянам України на території Туреччини можуть використовуватись дипломатичні або консульські канали.

		<p>Туреччина, з боку України - Міністерство юстиції України. Компетентні органи Договірних Сторін зносяться через їхні центральні органи з метою виконання цієї Угоди (стаття 2). Запит про вручення документів має містити повну адресу отримувача та документи, які потрібно вручити. Якщо документ не може бути вручений за адресою, зазначеною в запиті про вручення, то запитуваний орган вдається до необхідних заходів щодо встановлення дійсної адреси. Якщо дійсну адресу встановити неможливо, то запитувана Договірна Сторона інформує про це запитуючу Договірну Сторону та повертає документи останній (стаття 8).</p>	
73.	Україна	<p>заперечення "(...) 3) до статті 8 Конвенції: вручення судових документів через дипломатичних або консульських представників іншої держави на території України може здійснюватися лише громадянам держави, з якої походять документи; ... 5) щодо статті 10 Конвенції: Україна не використовуватиме на своїй території методи передачі судових документів, передбачені статтею 10 Конвенції".</p> <p>Заява від 16.10.2015: "У лютому 2014 року російська федерація розпочала збройну</p>	

	<p>агресію проти України та окупувала частину території України - Автономну Республіку Крим та місто Севастополь, і сьогодні здійснює ефективний контроль над окремими районами Донецької та Луганської областей України. Ці дії грубо порушують Статут Організації Об'єднаних Націй і становлять загрозу міжнародному миру та безпеці. Російська Федерація як держава-агресор та окупаційна держава несе повну відповідальність за свої дії та їх наслідки згідно з міжнародним правом.</p> <p>Резолюція Генеральної Асамблеї ООН A/RES/68/262 від 27.03.2014 підтвердила суверенітет та територіальну цілісність України в її міжнародно визнаних кордонах. Організація Об'єднаних Націй також закликала всі держави, міжнародні організації та спеціалізовані установи не визнавати жодних змін статусу Автономної Республіки Крим та міста Севастополя.</p> <p>У зв'язку з цим Україна заявляє, що з 20 лютого 2014 року та на період тимчасової окупації російською федерацією частини території України - Автономної Республіки Крим та міста Севастополя - в результаті збройної агресії Російська Федерація здійснила проти України і до повного відновлення конституційного правопорядку та ефективного контролю з боку</p>	
--	--	--

	<p>України над такою окупованою територією, а також над деякими районами Донецької та Луганської областей України, які тимчасово не перебувають під контролем України внаслідок агресії російської федерації, застосування та виконання Україною зобов'язань за вищевказаними конвенціями, що застосовуються до вищезазначеної окупованої та неконтрольованої території України, є обмеженою та не гарантується.</p> <p>Документи або запити, подані або видані окупаційними властями Російської Федерації, її посадовими особами будь-якого рівня в Автономній Республіці Крим та місті Севастополі та незаконними органами влади в певних районах Донецької та Луганської областей України, які є тимчасово не підконтрольні Україні, є нікчемними та не мають юридичної сили незалежно від того, представлені вони прямо чи опосередковано через органи влади Російської Федерації.</p> <p>Положення Конвенцій щодо можливості безпосереднього спілкування або взаємодії не поширюються на територіальні органи України в Автономній Республіці Крим та місті Севастополі, а також у певних районах Донецької та Луганської областей України, які тимчасово не перебувають під контролем</p>	
--	---	--

		України. Порядок відповідного спілкування визначається центральною владою України у Києві".	
74.	Об'єднане Королівство (Велика Британія)	<p>додаткова інформація</p> <p>" ... З посиланням на положення пунктів (b) і (c) статті 10 Конвенції документи для вручення через офіційні канали будуть прийматися у Сполученому Королівстві лише центральними або додатковими органами влади і лише від судових, консульських установ або дипломатичних посадових осіб інших Договірних держав.*"</p> <p>*Витяг із листа від 11 вересня 1980 року, адресованого Міністерством закордонних справ і у справах Співдружності до Постійного бюро: "(...) Дякую за Ваш лист від 31 липня, в якому Ви просите допомогти в тлумаченні заяви, зробленої Сполученим Королівством 17 листопада 1967 року стосовно статті 10(c) Конвенції. Я радий підтвердити, що наша декларація не перешкоджає будь-якій особі в іншій Договірній Державі, яка зацікавлена в судовому розгляді (включаючи свого адвоката), здійснювати вручення у Сполученому Королівстві "безпосередньо" через компетентну особу, окрім посадової чи службової особи суду. , наприклад, адвокат. (...)"</p>	<p>Може бути використано будь-який з передбачених Конвенцією каналів вручення, у тому числі допускається надсилання безпосередньо поштою особі. Щодо використання каналів, передбачених пунктами b), c) статті 10 Конвенції, слід урахувати додаткову інформацію.</p> <p>Ухвала КГС ВС від 19.02.2021 у справі № 910/6134/17 https://reyestr.court.gov.ua/Review/94999523.</p> <p>У цьому разі суд дійшов висновку, що для належного повідомлення відповідача - нерезидента можливо направити процесуальні документи безпосередньо поштою за кордон.</p>
75.	Сполучені	немає заперечень	Може бути використано будь-який

	<p>Штати Америки</p>	<p>Сполучені Штати не заперечують проти неофіційної доставки таких документів членами дипломатичних чи консульських представництв у Сполучених Штатах, поштою чи приватними особами – якщо діє відповідно до чинного законодавства – за умови, що не використовується примус.</p>	<p>з передбачених Конвенцією каналів вручення, у тому числі допускається надсилання безпосередньо поштою особі</p> <p>Ухвали КГС ВС: 1) від 24.01.2019 у справі № 910/25766/13 https://reyestr.court.gov.ua/Review/79397890; 2) від 28.02.2023 у справі № 910/8060/19 https://reyestr.court.gov.ua/Review/109300491. В обох випадках суд дійшов висновку про можливість направлення документів безпосередньо поштою особі – нерезиденту.</p>
<p>76.</p>	<p>Венесуела</p>	<p>заперечення "Стосовно статті 8: Республіка Венесуела не погоджується на використання повноважень, передбачених у першому абзаці цієї статті, на її території щодо інших осіб, які не є громадянами країни походження. Що стосується статті 10 (а): Республіка Венесуела не погоджується на передачу документів поштовими каналами".</p>	<p>Допускається використання будь-яких з передбачених Конвенцією каналів вручення, крім зазначеного в пункті а) статті 10 Конвенції. Тож надсилання безпосередньо поштою особі не допускається. Використання дипломатичних та консульських каналів допускається з урахуванням висловлених заперечень.</p>
<p>77.</p>	<p>В'єтнам</p>	<p>кваліфіковані (уточнені) заперечення "(...) 2. Відповідно до абзацу другого статті 8 Конвенції, Соціалістична Республіка В'єтнам виступає проти вручення документів, передбачених статтею 8</p>	<p>З огляду на відсутність заперечень В'єтнаму щодо передбачених пунктом (а) статті 10 Конвенції каналів передачі, документи, які підлягають врученню, можуть бути передані у тому числі шляхом надсилання безпосередньо поштою особі за умови</p>

	<p>Конвенції, на своїй території, якщо документи не вручаються громадянину Держави походження документів.</p> <p>3. Соціалістична Республіка В'єтнам заперечує проти використання таких методів вручення документів, передбачених пунктом b та пунктом c статті 10 Конвенції.</p> <p>4. Соціалістична Республіка В'єтнам не виступає проти надання документів поштовими каналами, згаданими в пункті a статті 10 Конвенції, якщо документи, що пересилаються поштовими каналами, надсилаються рекомендованим листом із підтвердженням отримання.</p> <p>(...)</p> <p>6. Запит, поданий із використанням Типової форми згідно з Конвенцією, до В'єтнаму повинен бути заповнений в'єтнамською мовою або супроводжуватися в'єтнамським перекладом. За винятком документів, які повинні бути вручені громадянину держави, в якій документи походять відповідно до статті 8 або пункту a статті 10 Конвенції, усі документи, що подаються у В'єтнамі, повинні бути або в'єтнамською мовою, або супроводжуватися в'єтнамським перекладом, у цьому випадку підпис перекладача повинен бути належним чином перевірений або завірений нотаріально."</p>	<p>додержання вимог щодо мови та надсилання рекомендованим листом із підтвердженням отримання.</p>
--	--	--

	<p>Договір між Україною і Соціалістичною Республікою В'єтнам про правову допомогу і правові відносини в цивільних і кримінальних справах (2000) https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/704_050#Text</p> <p>При наданні правової допомоги установи юстиції Договірних Сторін зносяться один з одним через центральні органи, якщо цим Договором не передбачене інше. Центральними органами є:</p> <ul style="list-style-type: none"> - в Україні - Міністерство юстиції з питань надання правової допомоги в цивільних справах і Генеральна прокуратура з питань надання правової допомоги в кримінальних справах; - у Соціалістичній Республіці В'єтнам - Міністерство юстиції з питань надання правової допомоги в цивільних справах і Верховна Народна Прокуратура з питань надання правової допомоги в кримінальних справах (стаття 4). <p>Запитувана установа юстиції здійснює вручення документів відповідно до правил, що діють у її державі, якщо документи, що підлягають врученню, складені на її мові або супроводжуються завіреним перекладом. У тих випадках, коли документи складені не на мові запитуваної Договірної Сторони або не супроводжуються перекладом, вони вручаються одержувачу, якщо він згодний їх прийняти. У запиті про вручення повинні бути вказані точна адреса одержувача</p>	
--	---	--

		і найменування документа, що підлягає врученню. Якщо вказана в проханні про вручення адреса виявилася неповною або неточною, запитувана установа юстиції у відповідності до свого законодавства вживає заходів до встановлення точної адреси (стаття 9).	
<p>II. Держави, які не є Договірною Стороною Конвенції і з якими Україна уклала договір про правову допомогу</p>			
78.	Грузія	<p>Договір між Україною та Республікою Грузія про правову допомогу та правові відносини у цивільних та кримінальних справах (1995) https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/268_542#Text</p> <p>При здійсненні правової допомоги установи Договірних Сторін зносяться одна з одною через Міністерство юстиції та Генеральну Прокуратуру України і Міністерство юстиції та Прокуратуру Республіки Грузія, якщо даним Договором не передбачено інше (стаття 4).</p> <p>Запитувана установа здійснює вручення документів відповідно до правил, які діють в її державі, якщо документи, що підлягають врученню, складені на її мові або забезпечені завіреним перекладом. У тих випадках, коли документи складені не мовою запитуючої Договірної Сторони або не забезпечені перекладом, вони вручаються одержувачу, якщо він згоден добровільно їх</p>	<p>Вручення документів здійснюється через центральний орган запитуваної сторони.</p> <p>У випадку необхідності вручення документів громадянам України на території Грузії можуть використовуватись дипломатичні або консульські канали.</p> <p>До 19.05.2024 у відносинах з Україною також діє Мінська конвенція</p>

		<p>прийняти. У проханні про вручення повинні бути вказані точна адреса одержувача та найменування документу, який підлягає врученню. Якщо вказана у проханні про вручення адреса виявилась неповною або неточною, запитувана установа згідно зі своїм законодавством вживає заходи для установлення адреси (стаття 9).</p> <p>Договірні Сторони мають право вручати документи та допитувати власних громадян через свої дипломатичні представництва або консульські установи. При цьому не можуть застосовуватися заходи примусового характеру (стаття 11).</p>	
79.	Іран	<p>Договір між Україною та Ісламською Республікою Іран про правові відносини та правову допомогу в цивільних і кримінальних справах (2004) https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/364_026</p> <p>Для цілей цього Договору Сторони зносяться через свої центральні органи, якими є: - в Україні: Міністерство юстиції України (щодо виконання судових рішень, у цивільних справах, а також у кримінальних справах на стадії судового розгляду) та Генеральна прокуратура України (у кримінальних справах на стадії досудового слідства)- в Ісламській Республіці Іран: Вищий орган Судової влади Ісламської Республіки Іран. При цьому</p>	<p>Вручення документів здійснюється через центральний орган запитуваної сторони.</p>

		<p>можуть використовуватися дипломатичні канали (стаття 4). У запиті про вручення документів повинна бути зазначена точна адреса одержувача і найменування документа, що вручається. Якщо зазначена у запиті про вручення адреса виявиться неповною або неточною, або ж одержувач не проживає за зазначеною адресою, запитувана установа юстиції відповідно до свого законодавства вживає заходів для встановлення точної адреси. Запитувана установа юстиції здійснює вручення документів відповідно до законодавства своєї держави, якщо документи, що вручаються, складені мовою запитуваної Сторони або містять завірений переклад. Якщо документи складені не мовою запитуваної Сторони або не містять перекладу, вони вручаються за умови згоди одержувача їх прийняти. Підтвердження про вручення документів оформляється відповідно до законодавства, що діє в запитуваній Стороні. У підтвердженні повинні бути зазначені час і місце вручення й особа, якій вручено документ, а також установа, що його вручила.</p>	
80.	<p>Корейська Народно-Демократична Республіка (Північна Корея)</p>	<p>Договір між Україною та Корейською Народно-Демократичною Республікою про правову допомогу в цивільних та кримінальних справах (2003) https://zakon.rada.gov.ua/laws/show</p>	<p>Вручення документів здійснюється через центральний орган запитуваної сторони. Заява МЗС України щодо розриву дипломатичних відносин із</p>

	<p>w/408_012#Text</p> <p>При наданні правової допомоги установи юстиції Договірних Сторін зносяться через центральні органи, якщо цим Договором не передбачено інше. Центральними органами є: - з питань надання правової допомоги в цивільних справах і в кримінальних справах на стадії судового розгляду - Міністерство юстиції України та Центральний Суд Кореїської Народно-Демократичної Республіки;- з питань надання правової допомоги в кримінальних справах на стадії досудового слідства - Генеральна прокуратура України та Центральна прокуратура Кореїської Народно-Демократичної Республіки (стаття 4).</p> <p>Запитувана установа юстиції здійснює вручення документів відповідно до правил, що діють у її державі, якщо документи, що підлягають врученню, складені на її мові або супроводжуються завіреним перекладом. У тих випадках, коли документи складені не на мові запитуваної Договірної Сторони або не супроводжуються перекладом, вони вручаються одержувачу, якщо він згодний їх прийняти. У запиті про вручення повинні бути вказані точна адреса одержувача і найменування документа, що підлягає врученню. Якщо вказана в проханні про вручення адреса</p>	<p>Кореїською Народною Демократичною Республікою від 13.07.2022</p> <p>https://mfa.gov.ua/news/zayava-mzs-ukrayini-shchodo-rozrivu-diplomatichnih-vidnosin-iz-korejskoyu-narodnoyu-demokratichnoyu-respublikoyu</p>
--	--	--

		виявилася неповною або неточною, запитувана установа юстиції відповідно до свого законодавства вживає заходів для встановлення точної адреси (стаття 9).	
81.	Лівія	<p>Угода між Україною та Великою Соціалістичною Народною Лівійською Арабською Джамагірією про правову допомогу в цивільних і кримінальних справах (2008) https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/434_029#Text</p> <p>З метою виконання цієї Угоди компетентні органи Сторін зносяться через їхні центральні органи. Центральним органом в Україні є Генеральна прокуратура України (щодо запитів органів досудового слідства у кримінальних справах) та Міністерство юстиції України (щодо запитів у цивільних справах та щодо запитів судів у кримінальних справах). Центральним органом для Великої Соціалістичної Народної Лівійської Арабської Джамагірії є Генеральна прокуратура (щодо запитів органів досудового слідства у кримінальних справах) та Генеральний народний комітет юстиції (щодо запитів у цивільних справах та щодо запитів судів у кримінальних справах). Положення цієї статті не заперечують використання дипломатичних каналів (стаття 3).</p> <p>Запитувана Сторона здійснює</p>	<p>Вручення документів здійснюється через центральний орган запитуваної сторони.</p> <p>Для вручення документів можуть використовуватись дипломатичні канали.</p>

		<p>вручення документів, що направляються їй з цією метою запитуючою Стороною. Запит про вручення виклику будь-якої особи направляється запитуваній Стороні не пізніше ніж за сорок (40) днів до того моменту, коли потрібна її явка до компетентних органів. Підтвердження про вручення документів оформляється відповідно до законодавства, що діє в запитуваній Стороні. У підтвердженні повинні бути зазначені час, місце і спосіб вручення, підпис та ім'я особи, якій вручено документ, а також особа чи установа, що його вручила. Таке підтвердження має бути надіслано невідкладно запитуючі Стороні. Якщо вручення не може бути здійснено, запитувана Сторона без зволікань повідомляє запитуючу Сторону про причини невиконання. Якщо документ не може бути вручений за адресою, зазначеною у запиті про вручення, запитувана Сторона вживає необхідних заходів для встановлення фактичної адреси. Якщо фактичну адресу встановити неможливо, запитувана Сторона інформує про це запитуючу Сторону та повертає документи останній (стаття 16).</p>	
82.	Монголія	<p>Договір між Україною та Монголією про правову допомогу у цивільних та кримінальних справах (1995)</p>	<p>Вручення документів здійснюється через центральний орган запитуваної сторони.</p>

	<p>https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/496_001#Text</p> <p>При наданні правової допомоги у цивільних та кримінальних справах суди та інші компетентні установи Договірних Сторін зносяться між собою через свої центральні установи, якщо даним Договором не встановлено інше. До центральних установ, згаданих в пункті 1 цієї статті, належать: з боку України - Міністерства юстиції України, Верховний Суд України та Генеральна прокуратура України; з боку Монголії - Міністерство юстиції Монголії, Верховний суд Монголії та Генеральна прокуратура Монголії (стаття 2).</p> <p>Якщо згідно із законодавством запитованої Договірної Сторони виконання доручення не входить до компетенції судів та інших компетентних установ, доручення повертається з роз'ясненням мотивів відмови. У випадку, якщо запитована установа не має права виконати доручення, вона зобов'язана направити зазначене доручення для виконання компетентним установам, а також повідомити про це запитуючу Договірну Сторону. Якщо запитована установа не може виконати доручення у зв'язку з неточністю адреси, зазначеної у дорученні, вона здійснює належні заходи для уточнення адреси або ж звертається з проханням до запитуючої установи надати</p>	<p>У випадку необхідності вручення документів громадянам України на території Монголії можуть використовуватись дипломатичні або консульські канали.</p>
--	---	--

		<p>додаткові відомості. Якщо уточнити адресу або виконати доручення з інших підстав протягом одного місяця (якщо строк не продовжений) не має можливості, запитувана установа зобов'язана повідомити про це запитуючу устанovu та викласти причини, які перешкоджають виконанню доручення, а також повернути всі направлені документи і матеріали. В такому випадку компетентна запитувана установа Договірної Сторони може припинити провадження по справі (стаття 5).</p> <p>За дорученням компетентних органів дипломатичні представництва або консульські установи кожної з Договірних Сторін, акредитовані при другій Договірній Стороні, можуть вручати судові та позасудові документи власним громадянам, опитувати їх. Ці дії, однак, не можуть містити заходів примусового характеру і суперечити законодавству країни перебування (стаття 8).</p>	
83.	Об'єднані Арабські Емірати	<p>Договір між Україною та ОАЕ про взаємну правову допомогу у цивільних та комерційних справах (2012) https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/784_008#Text</p> <p>Центральний орган кожної Сторони направляє та отримує запити відповідно до цього Договору. В Україні Центральним органом є Міністерство юстиції. В Об'єднаних Арабських Еміратах</p>	<p>Вручення документів здійснюється через центральний орган запитуваної сторони.</p> <p>У випадку необхідності вручення документів громадянам України на території ОАЕ можуть використовуватись дипломатичні або консульські канали.</p>

		<p>Центральним органом є Міністерство юстиції. Центральні органи зносяться між собою через дипломатичні канали для цілей цього Договору.</p> <p>Компетентний орган запитованої Сторони вручає згадані документи відповідно до свого законодавства та правил, які застосовуються у цьому випадку. Вручення може здійснюватися в особливий спосіб, зазначений запитуючою Стороною, якщо тільки це не суперечить законодавству запитованої Сторони та за умови оплати витрат, пов'язаних із застосуванням такого особливого способу вручення. Повістки та інші судові документи, вручені відповідно до цього Договору, вважаються такими, що були вручені на території запитуючої Сторони (стаття 7).</p> <p>Положення статей 6 - 9 цього Договору не перешкоджають праву Сторін здійснювати вручення повісток або інших судових документів через своїх дипломатичних або консульських представників власним громадянам, які проживають на території іншої Сторони, без застосування будь-якого примусу (стаття 10).</p>	
84.	Сирія	<p>Договір між Україною та Сирійською Арабською Республікою про правові відносини і взаємну правову допомогу в цивільних і</p>	<p>Вручення документів здійснюється через центральний орган запитованої сторони.</p> <p>Заява МЗС України щодо розриву</p>

	<p>кримінальних справах (2008) https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/760_023#Text Компетентні органи Договірних Сторін зносяться через їхні центральні органи з метою виконання цього Договору. Центральним органом в Україні є Генеральна прокуратура України (щодо запитів органів досудового слідства у кримінальних справах) та Міністерство юстиції України (щодо запитів у цивільних справах та у кримінальних справах щодо запитів судів). Центральним органом для Сирійської Арабської Республіки є Міністерство юстиції. Використання дипломатичних каналів не заперечується (стаття 4). Запитувана Сторона вручає документи, що направляються їй з цією метою запитуючою Стороною. Запит про вручення виклику до суду обвинуваченій особи направляється запитуваній Стороні не пізніше ніж за (40) днів до того моменту, коли потрібна її явка. Підтвердження про вручення документів оформляється відповідно до законодавства, що діє в запитуваній Стороні. У підтвердженні повинні бути зазначені дата, місце і спосіб вручення, підпис та ім'я особи, якій вручено документ, а також особа чи установа, що його вручила. Таке підтвердження має бути надіслано невідкладно</p>	<p>дипломатичних відносин із Сирійською Арабською Республікою від 30.06.2022 https://mfa.gov.ua/news/zayava-mzs-ukrayini-shchodo-rozrivu-diplomatichnih-vidnosin-iz-sirijskoyu-arabskoyu-respublikoyu</p>
--	--	---

		<p>запитуючій Стороні. В будь-якому разі, якщо здійснити вручення було неможливо, запитувана Сторона безвідкладно повідомляє причину запитуючій Стороні. Якщо документ не може бути вручений за адресою, зазначеною у запиті про вручення, запитуваний орган вживає необхідних заходів для встановлення вірної адреси. Якщо вірну адресу встановити неможливо, запитувана Сторона інформує про це запитуючу Сторону та повертає документи іншій Стороні (стаття 16).</p>	
85.	<p>Узбекистан</p>	<p>Договір між Україною та Республікою Узбекистан про правову допомогу та правові відносини у цивільних та сімейних справах (1998) https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/860_013#Text При наданні правової допомоги установи юстиції Договірних Сторін зносяться одна з одною через Міністерство юстиції України і Міністерство юстиції Республіки Узбекистан, якщо цим Договором не встановлено інший порядок зносин (стаття 5). Установа юстиції запитуваної Договірної Сторони здійснює вручення документів відповідно до прохання та правил, діючих на території цієї Договірної Сторони, якщо документи, що вручаються, складені мовою цієї держави чи російською мовою або забезпечені належно завіреним перекладом. В протилежному</p>	<p>Вручення документів здійснюється через центральний орган запитуваної сторони.</p> <p>У випадку необхідності вручення документів громадянам України на території Узбекистану можуть використовуватись дипломатичні або консульські канали.</p> <p>До 19.05.2024 у відносинах з Україною також діє Мінська конвенція</p> <p>Ухвала КГС ВС від 17.11.2021 у справі № 922/3754/20 https://reyestr.court.gov.ua/Review/101163501.</p> <p>У цій справі суд ухвалив 1) направити документи відповідачу в порядку, визначеному статтею 5 Договору між Україною та Республікою Узбекистан про правову допомогу та правові відносини у цивільних та сімейних</p>

	<p>випадку вона передає документи одержувачу, якщо він згоден добровільно їх прийняти. Підтвердження вірності перекладу документів, призначених для вручення, здійснює установа юстиції, від якої виходить прохання, або дипломатичний чи консульський представник однієї з Договірних Сторін. Якщо документи не можуть бути вручені за адресою, вказаною у проханні, запитувана установа юстиції вживає відповідно до законодавства своєї держави заходів, необхідних для встановлення адреси. В разі, коли встановлення адреси виявиться неможливим, запитувана установа юстиції повідомляє про це запитуючу устанovu юстиції та повертає їй документи, що підлягають врученню (стаття 10).</p> <p>Договірні Сторони мають право вручати документи та допитувати власних громадян, що знаходяться на території іншої Договірної Сторони, через свої дипломатичні представництва або консульські установи. При цьому не можуть застосовуватися заходи примусового характеру чи погрози їх застосування (стаття 12).</p> <p>Цей Договір не торкається положень інших міжнародних договорів, учасниками яких є Договірні Сторони. Після набуття чинності Договором положення</p>	<p>справах; 2) звернутися через МініОст України з судовим дорученням до МініОста Республіки Узбекистан про вручення відповідачу ухвали суду в порядку, визначеному названим Договором.</p> <p>Ухвала КГС ВС від 18.07.2023 у справі № 905/127/22 https://reyestr.court.gov.ua/Review/12286800</p> <p>Відповідно до цієї ухвали суд вирішив 1) направити документи нерезиденту в порядку, визначеному статтею 5 Договору між Україною та Республікою Узбекистан про правову допомогу та правові відносини у цивільних та сімейних справах; 2) звернутися через МініОст України з судовим дорученням до МініОсту Республіки Узбекистан про вручення нерезиденту ухвали суду від 18.07.2023 та касаційної скарги в порядку, визначеному Договором між Україною і Республікою Узбекистан про правову допомогу та правові відносини у цивільних та сімейних справах.</p>
--	---	---

	<p>Конвенції про правову допомогу та правові відносини у цивільних, сімейних та кримінальних справах, 1993 р., сторонами якої є Україна та Республіка Узбекистан, застосовуються Договірними Сторонами в тій мірі, доки вони не суперечать положенням цього Договору (стаття 58).</p>	
--	---	--

Огляд судової практики Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду щодо вручення за кордоном документів у господарських справах / підготов. відділом аналітичної та правової роботи Касаційного господарського суду управління аналітичної допомоги касаційним судам та Великій Палаті Верховного Суду департаменту аналітичної та правової роботи Апарату Верховного Суду у співпраці із секретарем судової палати для розгляду справ щодо земельних відносин та права власності Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду канд. юрид. наук. Т. Б. Дроботовою. Київ. 2023. – 80с.

Стежте за нами онлайн

 fb.com/supremecourt.ua

 t.me/supremecourtua

 @supremecourt_ua